

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331
POWIAT
**Lawina
piratów drogowych**

str. 2

RYPIN
Łatwiej o dotację

str. 3

WĄPIELSK
**Rozbudowują
ośrodek kultury**

str. 4

RYPIN
**Bez budżetu
obywatelskiego
w tym roku**

str. 4

CZWARTEK
21 MAJA 2020

ISSN: 2544-8935

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 20/2020 (245)

CRY

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Kolejne problemy z przejazdem na Mławskiej

RYPIN ➤ W 2016 roku przed przejazdem kolejowym przy ul. Mławskiej pojawił się ni stąd ni zowąd znak „stop”. Nikt nie pytał mieszkańców ani włodarzy, czy życzą sobie takiej formy zwrócenia uwagi na zachowanie ostrożności przy pokonywaniu torów

Pociągi widuje się tam sporadycznie, za to korki codziennie. Mieszkańców jadących do pracy

do strefy przemysłowej w Białawkach i po zakupy do Biedronki mocno to denerwuje. Starania

urzędu miasta i starostwa o zainstalowanie na przejeździe inteligentnej sygnalizacji świetlnej rozpoczęły się niemal od razu po ustawieniu znaku.

W 2018 roku zakończono pierwszy etap inwestycji. Wymieniono szyny wraz z podkładami, uzupełniono podsypkę i tłuczeń, wykonano odwodnienia oraz położono asfalt na dojazdach do przejazdu, po czym prace ustały.

dokończenie na str. 2

Gmina Skrwilno

„Rajd” nie popłacił

Policjanci zatrzymali kierowcę seata, który w obszarze zabudowanym przekroczył prędkość o ponad 50 km/h. Mężczyzna stracił prawo jazdy na 3 miesiące.

W ubiegły wtorek (12.05) policjanci rypińskiej drogówki podczas pełnionej służby kontrolowali pojazdy w obszarze zabudowanym w miejscowości Urszulewo.

– Mundurowi przed godziną 20.00 dokonali pomiaru prędkości seata, którego kierowca jechał ze znaczną prędkością. Wynik pomiaru wskazał na wyświetla-

czu 104 km/h. Kierowcą był 33-letni mieszkaniec województwa dolnośląskiego – podaje st. asp. Dorota Rupińska z KPP Rypin.

Za to, że w obszarze zabudowanym przekroczył prędkość o ponad 50 km/h, stracił prawo jazdy na trzy miesiące, został też ukarany mandatem oraz 10 punktami karnymi.

(ak), fot. ilustracyjne

REKLAMA

Mleczarska
MIESZKANIA JUTRA

ZYSKAJ NAWET 8%

3750 PLN/m² brutto

NAJTAŃSZE MIESZKANIA W RYPINIE
LEPSZE ZYSKI Z INWESTYCJI
NIŻSZE KOSZTY UTRZYMANIA

EKO BLOK
DEVELOPER

KUJAWIA
GŁ. WYKONAWCA

WWW.EKOBLOK.COM.PL
519 481 821

Lawina piratów drogowych

POWIAT ▶ Policjanci rypińskiej drogówki przeprowadzili akcję wymierzoną w kierowców, którzy jeżdżą zbyt szybko. Zorganizowali ją w trosce o bezpieczeństwo wszystkich użytkowników dróg na terenie powiatu rypińskiego. Podobne akcje odbywają się na drogach całego kraju

W ubiegły czwartek (14.05) na drogach powiatu rypińskiego została przeprowadzona akcja pn. „Kaskadowy pomiar prędkości” w ramach działań krajowych. Kontrole prowadzone były na tej samej drodze, w tym samym czasie, ale w różnych miejscach przez

patrole ustawione kolejno po sobie na określonym odcinku drogi.

Głównym celem akcji było egzekwowanie od kierujących przestrzegania ograniczeń prędkości, a tym samym zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom ruchu drogowego i ograniczenie zdarzeń,

zwłaszcza ze skutkiem śmiertelnym. W działaniach udział wzięło 8 policjantów ruchu drogowego.

Mundurowi skontrolowali łącznie 62 pojazdy, gdzie ujawnili 53 przekroczenia prędkości. W jednym przypadku policjanci zatrzymali prawo jazdy za to, że kierowca w obszarze zabudowanym przekroczył dozwoloną prędkość o ponad 50 km/h. Ponadto w czasie działań zatrzymali 6 dowodów rejestracyjnych za stan techniczny pojazdu.

(ak), fot. KPP Rypin

Rypin

Wyroki sądu ws. epidemii

Sąd Rejonowy w Rypinie wydał wyroki nakazowe w sprawie nieprzestrzegania nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Te orzeczenia mają stanowić lekcję za lekceważenie obowiązujących przepisów, a także przestrozę dla innych.

Sąd Rejonowy w Rypinie wydał wyroki nakazowe przeciwko kolejnym osobom, wobec których policjanci skierowali wnioski o ukaranie. Osoby te naruszyły przepisy określone w rozporządzeniu ministra zdrowia oraz rady ministrów.

29-letni mieszkaniec Rypina oraz 26-letni mieszkaniec Włocławka zostali ukarani za to, że na-

ruszyli zasady określonego sposobu przemieszczania się w związku z epidemią. 39-letni mieszkaniec Rypina ukarany został za przemieszczanie się w miejscu publicznym, nie stosując się do obowiązku zakrywania ust i nosa, a także 28-letnia mieszkanka Rypina za naruszenie ograniczenia korzystania z terenów zielonych. Wszyscy zostali ukarani karą grzywny.

Przypominamy! Stosowanie się do zaleceń służb sanitarnych jest niezwykle ważne dla bezpieczeństwa nas wszystkich. Jest niezbędne, aby ograniczyć rozprzestrzenianie się koronawirusa. Niestosowanie się do obowiązujących przepisów skutkuje odpowiedzialnością prawną i karą grzywny.

(red)

Rypin

Kolejne problemy z przejazdem...

dokończenie ze str. 1

Wszystko ponoć przez wykonawcę, który nie wywiązał się ze zlecenia.

– Powodem braku podjęcia realizacji kolejnej fazy robót polegających na zabudowie urządzeń sterowania ruchem kolejowym na przejeździe kolejowo-drogowym zlokalizowanym na ulicy Mławskiej w Rypinie oraz przekwalifikowania przejazdu z kategorii D do C jest postępująca zwłoka wykonawcy Thales Polska sp. z o.o. Wykonawca nie realizuje kontraktu zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym. Przedkładana przez wykonawcę dokumentacja projektowa nie może zostać

zatwierdzona do realizacji, gdyż nie spełnia warunków kontraktowych, w tym nie spełnia wymagań dla terenu zamkniętego. Ponadto, po przeszło 500 dniach od podpisania umowy, wykonawca nie posiada wymaganej kontraktem kadry kierowników robót oraz podwykonawcy w zakresie prac elektroenergetycznych. Ciągłe interwencje inżyniera projektu oraz PKP PLK w zakresie próby przyspieszenia realizacji inwestycji nie przynoszą żadnego efektu – tłumaczyły PKP Polskie Linie Kolejowe w piśmie skierowanym do burmistrza Rypina ponad rok temu.

Od tego czasu nic się nie zmieniło. Tak potężna firma jak

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. nie jest w stanie uporać się z niesolidnym wykonawcą, nie potrafi go zmienić, tylko tłumaczy się w co najmniej dziwny sposób.

– Wykonawca robót (Thales Polska sp. z o.o.) złożył do inżyniera projektu i zamawiającego kolejną wersję aktualizacji harmonogramu rzeczowo-finansowego, z którego wynika, że wykonawca nie zrealizuje robót na przejeździe kolejowo-drogowym zlokalizowanym na linii kolejowej nr 33 w km 116,399 w Rypinie do 22.12.2020 r. Obecnie zakończenie etapu projektowania dla przedmiotowego przejazdu wykonawca zaplanował na lipiec 2021 r., gdyż nie pozyskał

Rypin

5 lat za kradzież perfum?

Dzielnicy zatrzymali dwóch mieszkańców Rypina za kradzież kosmetyków chwilę po wyjściu przez nich ze sklepu. Policjanci odzyskali także skradzione mienie o wartości blisko 750 zł. Sprawcom grozi do 5 lat pozbawienia wolności.

W piątek (15.05) dyżurny rypińskiej policji został powiadomiony przez pracownika jednego ze sklepów w Rypinie, że na zapisie z monitoringu widać, że jakiś mężczyzna zabrał z półki maszynkę do golenia i wyszedł ze sklepu, nie płacąc nią. Dyżurny na miejsce skierował dzielnicowych. Policjanci już jadąc tam, zauważyli idących dwóch mężczyzn, którzy na widok radiowozu zaczęli się nerwowo zachowywać.

– Dzielnicowi nabrali podejrzeń, że mogli oni mieć związek z tym zgłoszeniem i postanowili ich sprawdzić. Jak się okazało, przeczcucie ich nie myliło.

W trakcie kontroli osobistej policjanci znaleźli przy mężczyznach ukryte w kieszeniach i rękawach nie tylko maszynkę do golenia, ale także kilka butelek perfum o łącznej wartości blisko 750 zł – podaje st. asp. Dorota Rupińska z KPP Rypin.

Wszystkie te przedmioty pochodziły ze zgłoszonej kradzieży. Policjanci przekazali odzyskane kosmetyki do sklepu, a sprawców kradzieży zatrzymali w areszcie. Byli nimi mieszkańcy Rypina w wieku 27 i 35 lat. Następnego dnia usłyszeli zarzut kradzieży, za który grozi im do 5 lat więzienia.

(ak), fot. ilustracyjne

jeszcze brakujących map do celów projektowych. Rozpoczęcie robót na gruncie w zakresie robót branży sterowania ruchem kolejowym, telekomunikacyjnym, energetycznym rozpocznie się na początku sierpnia 2021 r. Uruchomienie i przekwalifikowanie przejazdu do kategorii C planowane jest do 31.12.2021 r.

Jak już wspominaliśmy we wcześniejszej korespondencji, termin zakończenia umowy upłynął 17.04.2020 r. Opóźnienie jest spowodowane wyłącznie z winy wykonawcy robót. Za nieterminowe realizowanie umowy, jako zamawiający, naliczamy wykonawcy kary umowne. Pomimo ciągłych interwencji inżyniera projektu i PKP Polskie Linie Kolejowe w zakresie przyspieszenia realizacji inwestycji, wykonawca nie poczuwa się nadal do przedłożenia

programu naprawczego oraz nie wykazuje jakiegokolwiek inicjatywy nadrobienia zaległości. Obecnie doszła kolejna przeszkoda w kontynuowaniu prac, tj. sytuacja związana z COVID-19 – czytamy w piśmie z 11 maja br. skierowanym do urzędu miasta.

Bardziej kompromitującego usprawiedliwienia dawno nie czytaliśmy. Na pociechę rypińskim kierowcom stojącym w oparach spalin i absurdu przed przejazdem kolejowym na Mławskiej pozostaje deklaracja PKP, że srogo pokarze nierzetelną firmę. Czy za rok znowu dowiemy się, że wykonawca nadal „pozyskuje” mapę i się nie poczuwa, inżynier interweniuje, COVID-19 uniemożliwia, a PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., nie potrafi sobie z tym wszystkim poradzić?

(jd), fot. ilustracyjne

Łatwiej o dotację

RYPIN ▶ Program „Czyste Powietrze” cieszy się coraz większą popularnością. W miniony piątek w życie weszły zmiany w programie, dzięki którym uzyskanie dofinansowania będzie łatwiejsze. Program mający na celu usunięcie z domów kopciuchów i ograniczenie zanieczyszczenia powietrza został uproszczony, żeby szybciej rozpatrywać wnioski. Obowiązują nowe wielkości dotacji

Program „Czyste Powietrze” ruszył jesienią 2018 r., jest adresowany do właścicieli bądź współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych w budynkach jednorodzinnych, przy czym wydzielony lokal musi posiadać wyodrębnioną księgę wieczystą. Jakie jest główne założenie programu? Najważniejszym celem „Czystego Powietrza” jest zdecydowane obniżenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery. W tym celu państwo oferuje dofinansowanie wymiany starych pieców i kotłów na paliwo stałe, tzw. kopciuchów, na nowoczesne urządzenia spełniające najwyższe normy. Program zakłada również wsparcie finansowe kompleksowej termomodernizacji budynków, włącznie z wymianą starej stolarki okiennej i drzwiowej.

Dotychczas program oferował siedem progów dofinansowania, uzależnionych od rocznego dochodu gospodarstwa domowego: od 15% do 90%. Procedury może nie były zbyt skomplikowane, ale czasochłonne. W związku z tym Narodowy Fundusz Ochrony Śro-

dowiska i Gospodarki Wodnej zdecydował o wprowadzeniu zmian, mających na celu uproszczenie procedur i skrócenie czasu rozpatrywania wniosków. Zmieniono wysokość dotacji i sposób ich przyznawania. Jedno pozostało niezmiennie. Aby przystąpić do programu, trzeba albo mieć źródło ciepła spełniające wymagania programu, albo w ramach „Czystego Powietrza” wymienić stary piec.

Jakie zmiany poza likwidacją siedmiu progów dofinansowania?

Najważniejszą zmianą jest na pewno rezygnacja z badania progów dochodowych przez WFOŚiGW. Kolejną dwa poziomy dofinansowania: tzw. podstawowy poziom dofinansowania (maksymalna łączna dotacja do 30 tysięcy zł) – gdy roczny łączny dochód wnioskodawcy nie przekracza 100 tysięcy zł. Co ważne potwierdzone jest to nie poprzez kopię deklaracji podatkowej czy zaświadczenia z Urzędu Skarbowego, a przyjmowane w formie oświadczenia wnioskodawcy. Drugi tzw. podwyższony poziom dofinansowania (w tym wypadku maksymalna łączna dotacja do 37 tysięcy

zł) – gdy dochód netto na osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy nie przekracza 1400 zł (1960 zł w przypadku gospodarstw jednoosobowych) miesięcznie. Tu konieczne będzie otrzymanie stosownego zaświadczenia wydawanego przez MOPS/GOPS. Zmiany te obowiązują już od 15 maja, jednak co ważne dotyczą tylko i wyłącznie podstawowego poziomu dofinansowania. Podwyższony poziom dofinansowania w praktyce wejdzie w życie po zmianach legislacyjnych umożliwiających wydawanie zaświadczeń przez gminy.

Od 15 maja krócej poczekamy na rozpatrzenie wniosku: z dotychczasowych 90 dni roboczych do 30 dni, jednak na uzupełnienie wniosku także mamy mniej czasu – z dotychczasowych 15 do 10 dni roboczych. Czas określony na ocenę wniosku liczony jest od dnia wpływu do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, ale już kwalifikowalność wydatków od dnia złożenia w Urzędzie Miasta Rypin (w przypadku mieszkańców miasta) lub Urzędu Gminy w Brzuzem (w przypadku miesz-

kańców gminy).

Od 15 maja nie ma już konieczności wykazywania członków gospodarstwa domowego wnioskodawcy, a także uproszczonej analizy energetycznej budynku. Wymagane jest tylko określenie powierzchni docieplenia czy stolarki oraz kosztów zadania.

Prawdopodobnie z końcem maja wniosek będzie można wypełnić i złożyć poprzez portal gov.pl.

Dotychczasowa pożyczka na zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej została zastąpiona dotacją znaną z programu „Mój Prąd”. Co to oznacza? Jeżeli planujemy zakup mikroinstalacji o mocy 2-10 kW, otrzymamy dofinansowanie do 50% kosztów kwalifikowanych, ale podobnie jak w programie „Mój Prąd” nie więcej niż 5 tysięcy zł. Skorzysta z tej dotacji mogą wszyscy, którzy wymieniają źródło ciepła. Niestety zła wiadomość jest taka, że nie otrzymają wsparcia osoby rozbudowujące instalację.

Poważna zmiana dotyczy intensywności dofinansowania. Dotychczas były to stałe kwoty, zależne od progu dochodowego. Obecnie zależą to będzie od wybranego rodzaju źródła ogrzewania i ewentualnych pozostałych prac termomodernizacyjnych. Jak wygląda to w praktyce? Otóż zakładamy, że po wyliczeniu dochodu na osobę w gospodarstwie domowym wyszło nam, że otrzymamy dofinansowanie 30%, a interesują nas wymiana pieca na pompę i wymiana okien. Co to nam dało? Oznaczało to nie mniej nie więcej, że dostaniemy 30% dotacji na pompę ciepła oraz 30% na wymianę okien. Po 15 maja wygląda to nieco inaczej. Nie ma już progów dochodowych, więc kwoty dofinansowania są stałe. I tak w analogicznej sytuacji otrzymalibyśmy 45% dotacji na pompę ciepła oraz 30% na wymianę okien.

Dotychczas nie było możliwości skorzystania z programu przed złożeniem wniosku, a koszty poniesione przed złożeniem nie były uznawane (wyjątek stanowiły koszty wykonania dokumentacji projektowej, audytu energetycznego). Od 15 maja kwalifikowane będą przedsięwzięcia zarówno rozpoczęte

jak również zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie. Jednak jest tu pewien kruczek. Koszty będą kwalifikowane tylko i wyłącznie pod warunkiem, że przedsięwzięcia nie zostały rozpoczęte wcześniej niż sześć miesięcy przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie oraz nie wcześniej niż 15 maja br.

Jedną z ciekawych zmian jest włączenie sektora bankowego do programu. Dotychczasowe pożyczki udzielane przez WFOŚiGW zastąpi kredyt bankowy, który w części będzie mógł być spłacony z dotacji. Sam wniosek o dotację i kredyt będzie składany bezpośrednio do banku. Zmiana ta wejdzie w życie jesienią.

Jak wyglądała dotychczas współpraca Urzędu Miasta z WFOŚiGW?

– Od momentu przystąpienia do programu, czyli końca października do 15 maja do mieszkańców miasta trafiło prawie 300 tys. zł. Ponad połowa beneficjentów otrzymała dotację na wymianę źródła ciepła oraz termomodernizację bądź wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. To dowód, że programy takie jak „Czyste Powietrze” zwiększają świadomość ekologiczną mieszkańców – tłumaczy burmistrz Paweł Grzybowski. – Nie zapominajmy, że również miasto prowadzi od kilku lat program dofinansowania wymiany źródeł ciepła. Nasz program miejski w połączeniu z „Czystym Powietrzem” na pewno wpłynie na poprawę jakości powietrza w Rypinie. Bardzo cieszy nas fakt, iż najczęściej mieszkańcy naszego miasta decydują się na zainstalowanie ekologicznych źródeł ciepła – kotła gazowego czy pomp ciepła. Otrzymywaliśmy również wiele pytań o dofinansowanie montażu mikroinstalacji fotowoltaicznych. Mam nadzieję, że wprowadzone zmiany ułatwią mieszkańcom aplikowanie o te środki.

Szczegółowych informacji o zmianach w programie udzielają pracownicy Urzędu Miasta: Karolina Rębacz, tel. 54 280 96 30; e-mail: karolina.rebacz@rypin.eu oraz Zbigniew Czarnecki, tel. 54 280 96 27; e-mail: zbigniew.czarnecki@rypin.eu.

(mr), fot. ilustracyjne

Rozbudowują ośrodek kultury

WĄPIELSK ▶ Wnętrza Gminnego Ośrodka Kultury w Wąpielsku, mówiąc eufemistycznie, urodą nie grzeszyły. Wątpliwą ozdobą największej sali, w której odbywały się imprezy dla dzieci i dorosłych oraz sesje rady gminy, był pas grzejników, nie wiedzieć czemu powieszonych dość wysoko...

W tym roku rozpoczęto rozbudowę obiektu, na którą urząd gminy dostał dotację w wysokości niespełna 585 tys. zł z Regionalnego Programu Operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego. Całość inwestycji powinna zamknąć się kwotą niespełna 1,7 mln zł. Prace budowlane obejmują rozbiorę dachu i konstrukcję nowego – dwuspadowego, zmianę lokalizacji głównego wejścia do budynku, wymurowanie ścianek działowych, nową izolację i wymianę posadzek.

Zaplecze kuchenne zostanie rozbudowane, powiększona będzie główna sala.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 z którego gmina Wąpielsk otrzymała dofinansowanie na modernizację Gminnego Ośrodka Kultury w grudniu 2014 roku, uzyskał akceptację Komisji Europejskiej. Na jego realizację Bruksela przeznaczyła 1,9 miliarda euro. Krajowy wkład do przedsięwzięcia wyniósł 335 mln euro. Środki,

w ramach całego programu, zostały podzielone na 11 tzw. osi priorytetowych – odpowiadających najważniejszym dziedzinom życia społecznego regionu. Gmina skorzystała z osi nr 7 na wsparcie działań rewitalizacyjnych na obszarach wiejskich, mających na celu polepszenie jakości życia mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury społecznej, technicznej oraz poprawę stanu środowiska naturalnego.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Przybywa mieszkań

W naszym mieście popyt na nieruchomości nie słabnie. Spółka Peters jest w trakcie realizacji inwestycji związanej z powstaniem prestiżowego osiedla w Rypinie przy ulicy Warszawskiej.

Aktualnie zostały oddane do użytku dwa budynki mieszkalne wielorodzinne, a w najbliższych miesiącach nastąpi odbiór dwóch kolejnych.

– Pomimo panującej pandemii COVID-19 nasze mieszkania cieszą się sporym zainteresowaniem – przyznaje prezes Piotr Boniecki. – Klientami są osoby będące w różnym przedziale wiekowym. Nasze doświadczenie pokazuje, że chętniej kupowane są lokale w nowym budownictwie. Mieszkań tego typu wciąż brakuje. Klienci zwracają szczególną uwagę na estetykę budynku oraz niskie koszty utrzymania, a także nowoczesny design inwestycji.

Spółka Peters rozpoczęła również budowę nowego obiektu,

który już teraz budzi duże zainteresowanie. W budynku zaprojektowano 16 mieszkań oraz 11 komórek lokatorskich. Dostępne będą mieszkania dwu oraz trzypokojowe o powierzchniach od 30 m² do 53 m². Apartamenty będą oddawane do użytku w stanie deweloperskim. Lokale na parterze będą posiadały bezpośrednie wyjście na taras z ogródkiem, a mieszkania powyżej duże, przeszklone balkony. Teren wokół inwestycji zostanie zagospodarowany. Powstanie m. in. plac zabaw dla dzieci. Jeśli budowa dalej będzie przebiegała bez zakłóceń, to pierwsi lokatorzy swoje klucze odbiorą pod koniec tego roku.

Tekst i fot. (AdWo)

Rypin

Bez budżetu obywatelskiego w tym roku

Na stronie miejskiej pojawiła się niedawno informacja, że Rypin nie przeprowadzi w tym roku budżetu partycypacyjnego. Dlaczego?

Budżet partycypacyjny to jeden z najciekawszych procesów, w ramach których mieszkańcy współdecydują o wydatkach publicznych w mieście, w perspektywie kolejnego roku budżetowego. W telegraficznym skrócie to mieszkańcy zgłaszają swoje pomysły na uatrakcyjnienie mia-

sta, zbierają podpisy pod swoimi projektami. Te z kolei są weryfikowane, a wybrane poddaje się pod powszechne i bezpośrednie głosowanie.

Magistrat postanowił zawiesić przeprowadzenie budżetu obywatelskiego w tym roku i przeprowadzić procedurę dopiero za

rok. Co stoi za taką decyzją?

– Długo zastanawialiśmy się w jaki sposób przeprowadzić całą procedurę. Rozważaliśmy możliwość całkowitego przeniesienia procesu do internetu. Miało to swoje zalety, ale i wady – tłumaczy burmistrz Paweł Grzybowski. – Baczni obserwatorzy budżetu partycypacyjnego wiedzą, że projekty trafiały do nas nie tylko drogą elektroniczną, ale i w formie papierowej. Pojawił się problem z uzyskaniem list poparcia projektu. W dobie koronawirusa nie chcielibyśmy narażać mieszkańców na niebezpieczeństwo, rozważaliśmy listy elektroniczne, gdzie mieszkańcy wyrażaliby swoje poparcie za pomocą linku. Jednak w ten sposób wykluczilibyśmy osoby nieposiadające internetu, czy seniorów.

Patrząc na statystyki ubiegłorocznej edycji, aż 38 % głosów zostało oddanych w formie papierowej, a ponad 20% głosujących stanowiły osoby powyżej 50. roku życia. W formie papierowej do urzędu wpłynęły dwa spośród pięciu zgłoszonych projektów. Co ciekawe to one przekonały do siebie głosujących i zostały zwycięzcami ubiegłorocznej edycji budżetu obywatelskiego.

– Nie ukrywamy, że na naszą decyzję miały wpływ również finanse. Obecny rok jest ciężki dla wielu samorządów, głównie ze względu na nowe przepisy, przewidujące świadczenia, których płatnikiem są samorządy. Spadają wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, to nie jest łatwy rok także dla nas, tym bardziej, że nie możemy rezygnować

z najbardziej pilnych inwestycji – tłumaczy wódcarz miasta. – Już wkrótce w przestrzeni miejskiej pojawią się ekologiczne kosze na śmieci – jeden z dwóch ubiegłorocznych zwycięzców. Mam nadzieję, że w przyszłym roku z powodzeniem przeprowadzimy budżet obywatelski, a projekty zgłoszone przez Państwa w kolejnej edycji budżetu partycypacyjnego odmienią oblicze naszego miasta.

Rypin nie jest jedynym miastem, które w dobie epidemii koronawirusa rezygnuje z tego przedsięwzięcia. Podobne rozwiązanie stały się udziałem dużych miast w Polsce, ale także mniejszych sąsiadnich jak choćby Wąbrzeźna, gdzie także zawieszono BO na ten rok.

(mr), fot. ilustracyjne

Biura ARiMR znów otwarte

RYPIN/POWIAT ▶ Od 18 maja Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa otworzyła swoje biura powiatowe oraz niektóre oddziały regionalne. W pierwszej kolejności obsługiwane są sprawy dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt

W związku z wprowadzeniem w Polsce stanu epidemii, od 16 marca 2020 r. ograniczona została możliwość bezpośredniego kontaktu z klientem w biurach powiatowych, oddziałach regionalnych i centrali ARiMR. Mimo wprowadzenia obostrzeń agencja realizowała swoje zadania na bieżąco. Sprawna obsługa jest możliwa m. in. dzięki realizowanej w ARiMR strategii Agencja 4.0. Dzięki systematycznej cyfryzacji procesów i wdrażaniu nowych technologii, beneficjenci otrzymali do dyspozycji kilka narzędzi pozwalających na załatwienie sprawy przez internet, m. in. aplikację eWniosekPlus, portal IRZplus.

Wdrażanie strategii cyfryzacji ARiMR nie tylko zapewniło realizację zadań w sytuacji kryzysowej, ale na co dzień znacznie skraca proces

obsługi składanych wniosków o dopłaty bezpośrednie i obszarowe, a co za tym idzie przyspiesza wydanie decyzji i wypłatę wnioskowanego wsparcia.

– Chcemy, by jak najszybciej nasze placówki były znów otwarte dla rolników – mówi Tomasz Nowakowski, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. – Chcemy, żeby było to wprowadzone w sposób maksymalnie bezpieczny zarówno dla pracowników agencji jak również dla naszych beneficjentów.

Po okresie zamrożenia wywołanym stanem epidemii, ARiMR częściowo otwiera biura powiatowe i oddziały regionalne.

– Najpierw chcemy umożliwić rolnikom załatwienie spraw paszportowych i zgłoszeń zwierzęcych, bo docierały do nas informacje, że

to sprawiało rolnikom, w związku z obostrzeniami wywołanymi epidemią, największe trudności – dodaje Tomasz Nowakowski.

Od poniedziałku w standardowym trybie działają także Biura Wsparcia Inwestycyjnego i Biura Działalności Premiowych w oddziałach regionalnych. Sprawy będzie można załatwić stosując się do obowiązujących zasad bezpieczeństwa. Utrzymana zostaje możliwość złożenia dokumentów za pośrednictwem wrzutni, które znajdują się przy placówkach ARiMR. Kolejnym etapem odmrażania będzie możliwość uzyskania pomocy technicznej w biurach powiatowych przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie i obszarowe. O zmianach ARiMR będzie informowała na bieżąco.

(AdWo)

Rypin

„Superelewacja” przedłużona

Tylko do 15 maja można było zgłaszać odnowione budynki w konkursie miejskim. Obecna sytuacja jednak wymusiła na organizatorach zmiany.

– W związku z wyjątkową sytuacją, spowodowaną epidemią koronawirusa i związanym z tym niewielkim zainteresowaniem konkursem „Superelewacja” Paweł Grzybowski, burmistrz Rypina, zdecydował o przesunięciu terminu zgłoszeń do udziału w konkursie do dnia 15 czerwca br. – informuje rypiński magistrat.

Można wygrać nawet 8 tys. zł. Jakże są zasady? W konkursie mogą wziąć udział właściciele co najmniej 15-letnich wyremontowanych lub zmodernizowanych w okresie ostatnich 2 lat (od ter-

minu zgłoszenia) budynków leżących na terenie miasta. Właściciele najładniejszych fasad otrzymają nagrody pieniężne: pierwsze miejsce – 8 tys. zł, drugie miejsce – 4,5 tys. zł, a trzecie – 2,5 tys. zł.

Jak dokonać zgłoszenia i co powinno ono zawierać? Zgłoszenia powinny zawierać deklarację o przystąpieniu do konkursu, zgodę właściciela budynku i, jeśli to możliwe, zdjęcia budynku sprzed remontu. Wnioski są przyjmowane przez Urząd Miasta Rypin (ul. Warszawska 40) do 15 czerwca. W obecnej sytuacji wnioski należy dostarczyć do magistratu wrzucając je w zaadresowanej kopercie do skrzynki podawczej, znajdującej się przed urzędem.

Szczegółowych informacji udziela Marek Kiedrowski, Wydział Infrastruktury i Inwestycji, tel. 54 280 96 34.

(mr), fot. ilustracyjne

MATERIAŁ INFORMACYJNY

Sprawdź wiarygodne źródła:

www.gov.pl/koronawirus
Bezpłatna infolinia 24/7:
800 190 590

Znoszenie ograniczeń

Odmrażanie gospodarki, ale w rygorze epidemicznym

W III etapie znoszenia ograniczeń w funkcjonowaniu gospodarki i placówek publicznych zostaje przywrócona działalność zakładów fryzjerskich i kosmetycznych. Wraca dostępność restauracji, barów i kawiarni. W klasach 1-3 zostaje rozszerzona rola opiekuńczo-wychowawcza, a w klasach 8 i maturalnych możliwe będą bezpośrednie konsultacje z nauczycielami. Zwiększy się dostępność boisk, orlików i hal sportowych. W nabożeństwach będzie mogło uczestniczyć więcej wiernych. **Wszystko jednak w rygorze bezpieczeństwa epidemicznego.**

KPRM

18.05

Usługi fryzjerskie i kosmetyczne

w sposób zapewniający bezpieczeństwo świadczącym usługi i klientom

18.05

Działalność restauracji, kawiarni i barów

limit 4m2 na 1 osobę, dezynfekcja stolików, odległość 2 metrów między stolikami

18.05

Zwiększenie limitu pasażerów

w środkach transportu publicznego przy zachowaniu środków ograniczających rozprzestrzenianie COVID-19

18.05

Sport na otwartej infrastrukturze sportowej

max. 14 osób (+2 trenerów) na otwartych obiektach, nowe zasady zajęć w halach sportowych max. 22 osoby (+4 trenerów) na pełnowymiarowych boiskach piłkarskich,

25.05

Opieka i zajęcia opiekuńczo-wychowawcze

możliwe w klasach 1-3 szkół podstawowych

25.05

Konsultacje z nauczycielami w szkołach

obejmujące przedmioty zdawane na egzaminach i maturach

Więcej aktualnych informacji i zaleceń znajdziesz na: gov.pl/koronawirus

Ekonomia im nieobca

GMINA BRZUZE ▶ Dwie drużyny uczniów ze SP w Kowalkach oraz SP w Ugoszczu znalazły się w ścisłym finale Ogólnopolskiego Konkursu „Potyczki ekonomiczne”

Aneta, Marta i Zuzanna (SP Ugoszcz) podczas realizacji zadania z poprzedniego etapu konkursu

Jury konkursu właśnie wybrało 12 najlepszych zespołów w kraju, stąd Kowalki i Ugoszcz mają powody do dumy. Nieco mniej szczęścia miał zespół ze SP w Ostrowitem, którego członkowie muszą zadowolić się tytułami finalistów.

Konkurs jest elementem programu „Ekonomia na co dzień”. Warsztaty doskonalące dla nauczycieli, gry dydaktyczne dla uczniów, dostęp do materiałów cyfrowych i wreszcie możliwość udziału we wspomnianym wyżej konkursie – to tylko niektóre możliwości jakie daje szkołom udział w programie „Ekonomia na co dzień”. Skierowany on jest zarówno do doradców zawodowych jak i wychowawców klas. To oni mogli zgłosić szkołę i party-

cypować w wielkiej ekonomicznej przygodzie.

Na zajęciach z doradztwa zawodowego, lekcjach z wychowawcą oraz wiedzy o społeczeństwie uczniowie pracowali wokół takich zagadnień jak: poznawanie siebie, wybór dalszej drogi życiowej, rynek pracy czy gospodarowanie własnymi zasobami. Jednak najbardziej emocjonującym elementem programu jest konkurs „Potyczki ekonomiczne”. Ma kilka etapów i na każdym należy wykazać się pomysłowością, znajomością podstaw ekonomii, talentem logistycznym, doskonałym planowaniem budżetu oraz znajomością lokalnego środowiska.

– Ja myślę, że to wszystko czego się nauczyliśmy, wykorzystamy w dalszej edukacji. Przy-

znając, że trzeba było poświęcić bardzo dużo czasu na poszczególne przygotowania, ale i satysfakcja jest ogromna – ocenia Aneta Argalska ze SP w Ugoszczu.

– Zgadza się – dodaje jej koleżanka Marta Kalinowska. – Ponadto nauczyliśmy się pracy w grupie, poznałyśmy tajniki ekonomii oraz nieco uodporniliśmy się na publiczne występowanie. Jednym z naszych zadań była np. prezentacja dotycząca praw konsumenta w Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” w Ugoszczu. Pani dyrektor i mieszkańcy okazali się wspaniałymi słuchaczami i aktywnie włączyli się do dyskusji, byliśmy bardzo mile zaskoczone.

– Schody jednak pojawiły się w ostatnim etapie, pandemia uniemożliwiła nam osobiste kontaktowanie się, a zadanie nie było łatwe. Musiałyśmy zaplanować – oczywiście według określonych kryteriów – teleturniej i stworzyć do tego cały budżet – wyjaśnia Zuzanna Rumocka. – Ogromną pomoc dziewczęta z Ugoszcza otrzymały od swojej wychowawczyni i nauczycielki matematyki Beaty Góralczyk, która motywowała do pracy, służyła radą i pomocą. Koordynatorem programu w szkole zaś jest Aleksandra Budzińska.

Drużynę z Kowalk tworzyli: Lena Dunajska, Michał Ławicki i Julian Naworski.

Michał ze Szkoły Podstawowej w Kowalkach podczas prezentacji ekonomicznych treści przed społecznością szkolną

– Praca nad zadaniami turniejowymi sprawiła nam wiele przyjemności, chociaż wymagała dużego nakładu pracy. W pierwszym etapie najbardziej podobał nam się występ w scenie przedstawiającej sposoby dbania o swoje pieniądze. W drugim etapie ciekawe było wymyślanie konkurencji ekonomicznych. My połączyliśmy je ze zmaganiem sportowymi. Myślę, że etap finałowy będzie najtrudniejszy i już się do niego przygotowujemy – zapewnia Lena.

Uczniowie z Kowalk pracowali pod czujnym okiem nauczycielki matematyki Anety Rumińskiej. Młodzież dziękuje za wsparcie dyrektor Beacie Nejno oraz rodzicowi Małgorzacie Dunajskiej.

Z kolei grupę z Ostrowitego,

której członkowie otrzymali tytuł finalistów, tworzyli: Beata Domańska, Weronika Wielgus i Norbert Chaciński. Opiekunkami były: Beata Niewiadomska i Aleksandra Budzińska. Zespół nie dostał się do szczęśliwej dwunastki, ale jego członkowie cieszą się z tytułu finalistów.

Jak się okazało, to jeszcze nie koniec zmagania. Uczniowie z Kowalk i Ugoszcza mogą jeszcze sięgnąć po więcej, po przysłowiowe podium. Do czerwca muszą przygotować kolejne dwa zadania. Organizatorem całego przedsięwzięcia jest Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, zaś partnerami Narodowy Bank Polski Fundacja Warszawski Instytut Bankowości.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Remontują salę gimnastyczną w ZSP nr 1

Zakończony został pierwszy etap modernizacji „Małej sali gimnastycznej” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 przy ul. Sportowej.

Zakres robót budowlanych obejmował m. in.: skucie części istniejących tynków i położenie nowych, malowanie ścian i sufitów farbami lateksowymi i olej-

nymi, wymianę wewnętrznych drzwi, wykonanie okładziny posadzek z płytek gresowych oraz osłony na grzejniki z płyt MDF. W kolejnym etapie wymieniony

zostanie parkiet. Wykonawcą inwestycji była Firma Wielobranżowa KRAJAN Jan Krawulski.

(red), fot. UM Rypin

Rypin

Podgórna będzie jak nowa

Trwa przebudowa ul. Podgórnej w Rypinie.

Prace obejmują m. in.: rozbiorę istniejącej nawierzchni betonowej wraz z regulacją pionowych elementów urządzeń podziemnych, wykonanie warstwy stabilizacyjnej, montaż krawężni-

ków drogowych betonowych oraz wykonanie nawierzchni jezdni z kostki brukowej betonowej. Wykonawcą inwestycji jest FIRMA BRUKBED Radosław Kuczyński.

(red), fot. UM Rypin

Mentolowe tylko do 20 maja

POLSKA ▶ Polska należy do rynków z największym udziałem papierosów mentolowych. Po te wyroby sięga nawet 30 proc. konsumentów. Ponad połowa palaczy nie wie o nadchodzącym zakazie. Już 20 maja nikt legalnie nie kupi w Polsce papierosów mentolowych. I pojawia się problem, bo zbyt wielu palaczy deklaruje, że będzie kupowało te produkty na czarnym rynku – alarmuje Polska Izba Handlu

Zakaz handlu papierosami mentolowymi to efekt wdrożenia dyrektywy unijnej. Ich wycofanie będzie miało ogromny wpływ na handel detaliczny w Polsce. – Ta

grupa produktów odpowiada za ok. 5 do 15 proc. obrotów małych i średnich sklepów. Obawiamy się wzrostu szarej strefy. W związku z tym zakazem blisko

20 proc. konsumentów deklaruje, że będzie kupowało papierosy na czarnym rynku – mówił Maciej Ptaszyński, wiceprezes PIH podczas konferencji prasowej 12 maja.

Zaapelował on do ministerstwa finansów i służb celnych o działania, które nie dopuszczą do zalania polskiego rynku papierosami niewiadomego pochodzenia i z przemytu.

– Tuż za naszą wschodnią granicą znajdują się potężne fabryki, które produkują papierosy bez żadnego nadzoru i nie spełniają norm jakości, a dodatkowo mogą zawierać różne substancje niewiadomego pochodzenia. Wg PIH, 26 mld zł wynoszą roczne przychody budżetu państwa

z tytułu sprzedaży wyrobów tytoniowych. Tak więc 7-9 mld złotych pochodzi ze sprzedaży papierosów mentolowych.

Zakaz sprzedaży papierosów mentolowych nie będzie dotyczył m.in. papierosów elektronicznych o takim smaku. Część palaczy skorzysta więc z alternatywy.

Wyniki badań niezależnych podmiotów, które analizują e-papierosy albo dotyczą produktów Vype, są zbliżone do naszych i potwierdzają znaczną redukcję substancji szkodliwych i zdecydowanie mniejsze ryzyko biologiczne, niż w przypadku tradycyjnych papierosów – mówi **Marianna Gaca z laboratorium BAT w Southampton**. – W ba-

daniach klinicznych obserwujemy znaczną redukcję biomarkerów, które mogłyby wskazywać na zachodzące w organizmie zmiany związane z chorobami odtyniowymi. Podobne wyniki osiągają osoby, które całkiem zerwały z nałogiem lub nigdy nie paliły.

Do tej pory BAT przeprowadził m.in. ponad 80 analiz chemicznych, 35 testów określających wpływ na komórki organizmu oraz 20 badań klinicznych tylko na produktach globalnej marki Vype. Jedyny pewny sposób na uniknięcie ryzyka zachorowania na choroby odtyniowe, to rzucenie palenia oraz unikanie biernego wdychania dymu papierosowego.

Rypin

Pomógł premier, umowa podpisana

Burmistrz Paweł Grzybowski podpisał przed kilkoma dniami umowę na realizację zadania pn. „Budowa drogi gminnej od ul. Gałczyńskiego do granicy miasta Rypin”.

Na realizację inwestycji nasze miasto pozyskało dofinansowanie z rządowego programu jakim jest Fundusz Dróg Samorządowych. Warto zaznaczyć,

że na wniosek poseł na Sejm RP Anny Gembickiej premier Mateusz Morawiecki zwiększył standardowe dofinansowanie tego typu inwestycji z 50% do 70%

specjalnie dla naszego miasta, wartość inwestycji wynosi 1 314 046 zł.

Budowa drogi to ważna i długo oczekiwana przez mieszkańców inwestycja. Droga łączy miasto z gminą Rypin i stanowi dojazd do cmentarza komunalnego. W ramach zadania zaplanowano m. in. wykonanie jezdni z kostki betonowej, budowę chodników, wykonanie zjazdów oraz budowę systemu odwodnienia. Wykonawcą inwestycji został BUD-WEST Sp. z o.o. Sp. k. z Torunia. Termin realizacji zadania to okres do 19 października br.

(red),
fot. UM Rypin

Gmina Rypin

Zabiorą niewygodne odpady

Urząd Gminy Rypin informuje o uruchomieniu zbiórki odpadów wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektronicznego z terenu gminy Rypin.

Odpady będą zbierane w dniach 21 maja, 1 czerwca i 2 czerwca 2020 roku według harmonogramu. Odpady zbierane będą w wyznaczonych punktach. Nad prawidłowością wyrzucanych odpadów czuwać będzie pracownik Przedsiębiorstwa Komunalnego „KOMES”, który w uzasadnionych przypadkach nie pozwoli na umieszczenie odpadów niebezpiecznych lub innych odpadów, które nie pochodzą z bytowania. Po wyznaczonym czasie odpady zostaną odebrane przez Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMES”.

Do objazdowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przyjmowane są odpady dostarczane przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Rypin. Odpady zbierane będą w wyznaczonych punktach.

Rodzaje odpadów komunalnych przyjmowanych podczas objazdowego PSZOK: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (kompletny); meble i inne odpady wielkogabarytowe; przeterminowane leki; odzież i tekstylia; opony od pojazdów

osobowych w ilości do 4 sztuk.

– Jednocześnie przypominamy, że mieszkańcy mają możliwość dostarczania ww. odpadów do PSZOK umiejscowionego w Regionalnym Zakładzie Utylizacji Odpadów Komunalnych w Puszczy Miejskiej – podaje UG Rypin.

Do objazdowego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych nie będą przyjmowane następujące odpady: styropian, papa, wełna mineralna, eternit, folia po kiszonkach oraz inne odpady rolnicze, części samochodowe, plastikowe zderzaki i szyby, opony od pojazdów osobowych powyżej 4 sztuk, wielkogabarytowe – ciężarowe i ciągnikowe, odpady komunalne, biodegradowalne – odbiór co miesiąc przez Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMES”, odpady segregowane (plastik, szkło, papier) – odbiór co miesiąc przez RZUOK, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady wskazujące na źródło pochodzenia inne, niż z gospodarstwa domowego.

(red)

Podzielili się piosenką

RYPIN ▶ Po tym jak załoga Rypińskiego Domu Kultury własnymi siłami zrealizowała teledysk do piosenki „Zostań w domu”, pozytywnie odebrany przez oglądających i słuchających, postanowiono zrobić krok dalej. Uznali, że skoro oni mogą, to każdy może, wystarczy się przełamać

RDK ogłosił konkurs dla wszystkich odważnych na solowe lub zespołowe nagranie dowolnego utworu. Przesłano ponad 20 filmików, w których wystąpili głównie młodzi ludzie. Komisja konkursowa uznała, że poziom był wyrównany, w związku z czym przyznano 10 równorzędnych nagród i 11 wyróżnień. Zwycięzcami okazali się: Magdalena Kuczkowska; Nikola Leśniewska; Victoria Pysiak; Hubert Lisiński; Patryk Raniszewski; Magdalena Filipińska; Nina Więclawska; Maja Śliwa; Oliwia Krupa; Oliwia, Lena i Bartosz Rochnowscy; Łukasz Gapiński; Zuzia i Oliwia Leśniewskie; Agata Okońska. Wyróżnienia otrzymali: Weronika Szyknie-

wicz, Wiktoria Siatkowska, Oliwia Błażejewska, Natalia Graczyk, Sara Niemczyk, Alicja Kamieńska, Kamila Pysiak, Jessica Marczak i Wiktoria Olszewska oraz Dominika Krzywkowska.

– Najwięcej filmików z występami zostało przysłanych po przedłużeniu konkursu o weekend, o co nas poproszono. Piosenkarze czekali na lepszą pogodę, żeby nagrać swój popis w plenerze. Odnotowaliśmy jedną dziewczynkę spoza naszego powiatu i dwie osoby spoza województwa, więc możemy uznać konkurs za ogólnopolski – śmiała się Justyna Motylewska.

– Braliśmy pod uwagę nie tylko umiejętności wokalne, ale

również pomysł na interpretację wykonywanej piosenki. Zdarzało się, że potrzebna była mała obróbka przysłanych nagrań, czym się zajął nasz instruktor Paweł Poniewierski. Nagrodziliśmy wszystkich, bo nie tak łatwo poddać się ocenie oglądających, czasami komentarze mogą być bolesne. Były to skromne upominki, ale myślę, że przydatne: słuchawki, głośniki, pendrive'y, gry planszowe, książki, dla młodszych dzieci pluszaki. Bardzo dziękuję wszystkim, którzy wzięli udział w naszej zabawie – dodała szefowa RDK-u.

Nagrania są dostępne na facebookowym profilu Rypińskiego Domu Kultury.

Tekst i fot. (jd)

Powiat

Rozstrzygnięcie konkursu starosty

Karol Józef Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach jako drugi syn Karola Wojtyły seniora i Emilii z Kaczorowskich. Miał starszego o 14 lat brata Edmunda, jego siostra Olga zmarła tuż po urodzeniu.

16 października 1978 roku został wybrany papieżem. O 18.18 nad Kaplicą Sykstyńską uniósł się biały dym, wywołując entuzjazm wierznych zgromadzonych na placu św. Piotra w Rzymie. Wybór Polaka

przerwał wielowiekową tradycję powoływania na tron Piotrowych włoskich duchownych. 22 października odbyła się inauguracja pontyfikatu. Karol Wojtyła przybrał imię Jan Paweł II.

Z okazji 100-lecia urodzin papieża Polaka starosta rypiński Jarosław Sochacki ogłosił konkurs plastyczny przeznaczony dla wszystkich mieszkańców powiatu rypińskiego.

– Celem konkursu jest wykonanie portretu Jana Pawła II z okazji 100. rocznicy jego urodzin, przypadającej 18.05.2020 roku. Prace mogą być wykonane dowolną techniką (np. farba plakatowa, akwarela, collage, grafika, fotografika, rysunek). W stulecie urodzin papieża-Polaka serdecznie zapraszamy do zaangażowania się w przedstawienie tej niezwyklej postaci. Wspólnie stwórzmy kronikę wspomnień – niech to będzie prawdziwy pomnik jego pamięci! – informowało starostwo na Facebooku 7 maja, dodając, że na triumfatora czeka wyjątkowa nagroda, a zwycięski portret papieża ozdobi budynek Starostwa Powiatowego w Rypinie.

18 maja pojawiła się informacja o rozstrzygnięciu konkursu. Laureatką została Wiktoria Lewandowska.

(jd),

fot. Powiat Rypiński

Rypin

W setną rocznicę

W poniedziałek 18 maja minęła 100. rocznica urodzin św. Jana Pawła II. Z tej okazji władze powiatu rypińskiego oddały hołd świętemu przed popiersiem z jego wizerunkiem znajdującym się przed budynkiem Szkoły Podstawowej nr 3 w Rypinie.

Kwiaty złożyli: starosta rypiński Jarosław Sochacki, przewodniczący rady powiatu Krzysztof Cegłowski, wicestarosta Piotr Czarnecki, radni powiatu – Monika Kalinowska, Piotr Makowski, sekretarz powiatu Aleksandra Błaszczak oraz skarbnik Joanna Fabiszewska. W 100. rocznicę

urodzin św. Jana Pawła II kwiaty złożyli również dyrektorzy placówek oświatowych z terenu naszego powiatu. Mimo, że minęło już 15 lat od jego odejścia do domu Ojca, wciąż pozostaje w sercach milionów ludzi na całym świecie.

(red), fot. Powiat Rypiński

Rogowo

Wspominali Jana Pawła II

Mieszkańcy gminy Rogowo wspominali papieża-Polaka

Z okazji obchodzonej w miniony poniedziałek setnej rocz-

nicy urodzin św. Jana Pawła II w kościele parafialnym św. Bar-

łomieja w Rogowie odbyła się uroczysta msza święta, podczas której samorząd gminny reprezentowali wójt Zbigniew Zgórzyński oraz przewodniczący rady gminy Marek Długokęcki. W dowód pamięci o papieżu samorządowcy złożyli kwiaty pod jego wizerunkiem.

(red), fot. UG Rogowo

„Totus Tuus” czyli dewiza Jana Pawła II

WSPOMNIENIE ▶ Totus Tuus, czyli cały Twój to motto życia Jana Pawła II. Właśnie minęła 100. rocznica urodzin tego wielkiego Polaka. Oto wspomnienie o nim

Karol Józef Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach. Rodzina Wojtyłów prowadząc skromne życie, cieszyła się dużym poważaniem wśród mieszkańców Wadowic. Ojciec, porucznik pracował w administracji wojskowej, a jego mama prowadziła dom rodzinny. Karol to drugi syn w rodzinie Wojtyłów. Pierwszy to Edmund, starszy od Karola o 14 lat, wybitny lekarz, który zmarł podczas pracy w szpitalu w Bielsku-Białej. Wcześniej zmarła Karolowi matka. Podczas nauki w gimnazjum w Wadowicach po raz pierwszy zetknął się z kościołem katolickim, wstępu-

jąc do kółka ministranckiego. Po ukończeniu gimnazjum i przeprowadzce do Krakowa podjął studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Nastąpił długi czas II wojny światowej. Nauka została przerwana, a sam Karol Wojtyła rozpoczął pracę w kamieniołomach firmy chemicznej „Solvay” pod Krakowem. Wkrótce zmarł mu ojciec. Karol Wojtyła został sam. Znalazł oparcie w rodzinie Kydryńskich oraz dawnym nauczycielu z Wadowic Mieczysławie Kotlarczykowi. Interesował się teatrem i występował w wielu sztukach teatralnych. Wtedy też pojawił się

jego talent pisarski i aktorski.

Nadszedł 1942 rok i Karol Wojtyła podjął decyzję o wstąpieniu do tajnego Seminarium Duchownego. Wtedy też zetknął się z arcybiskupem krakowskim Sapiehą. Seminarium Duchowne skończył już po wojnie w 1946 roku. Podjął dalsze studia, tym razem w Rzymie. Po ich zakończeniu wrócił do kraju i objął jako wikariusz parafię w miejscowości Niegowici, jednak nie na długo. Po kilkunastu miesiącach wrócił do Krakowa, gdzie na jego rekolekcje przychodziły tłumy młodych ludzi. Równocześnie obronił swoją pracę doktor-

ską i został wykładowcą Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

W lipcu 1958 roku został najmłodszym biskupem archidiecezji krakowskiej. Wtedy też przyjął swoją dewizę, powierając swoje życie opiece Maryi i Chrystusowi. Jego dewiza to „Totus Tuus”. Dalsze życie młodego biskupa to intensywna współpraca z papieżem Pawłem VI i udział w synodach biskupów. Wkrótce został kardynałem i podejmował ścisłą współpracę z kardynałem Wyszyńskim. Nadszedł 1978 rok i wybory nowego papieża, po śmierci Pawła VI. Nowym papieżem w sierpniu 1978 roku został arcybiskup Wenecji, który przyjął imię Jan Paweł I. Po kilku miesiącach nowy papież zmarł.

Nadeszło nowe konklawe i październik 1978 roku. 16 października 1978 roku biały dym pokazał, że wybrano nowego papieża. Okazało się, że po raz pierwszy został nim nie Włoch, ale Polak. Nowym papieżem został Karol Wojtyła, przyjmując imię Jan Paweł II. Zaczęła się era pokolenia Jana Pawła II.

W okresie swojego pontyfikatu

Jan Paweł II odbył 104 pielgrzymki międzynarodowe, odwiedzając 124 kraje na wszystkich kontynentach. Odbył także 140 pielgrzymek po terenie Włoch. Głosząc naukę Chrystusa, przemierzył łącznie ponad 1,5 mln kilometrów. Pielgrzymował również do swojego kraju ojczystego, czyli do Polski.

Jego pierwsza pielgrzymka odbyła się już w czerwcu 1979 roku. Wtedy wypowiedział słynne już dzisiaj słowa „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze Ziemi, Tej Ziemi”. Bez tych słów nie mogłoby odbyć się powstanie „Solidarności” i obalenie pokojowe komunizmu.

Jan Paweł II odbył do naszego kraju łącznie 8 pielgrzymek, a ostatnia w sierpniu 2002 roku była pożegnaniem się papieża z naszym krajem. Jej hasłem było „Bóg bogaty w miłosierdzie”. Od tego czasu minęło wiele lat, a nauka, którą głosił papież, jest wciąż aktualna.

Papież Jan Paweł II zmarł 2 kwietnia 2005 roku o godzinie 21.37. Odszedł wielki człowiek, wielki chrześcijanin i wielki patriota. Odszedł do Domu Ojca.

(Maw), fot. ilustracyjne

Rypin

Samorządowcy oddali hołd papieżowi

18 maja obchodzimy setną rocznicę urodzin św. Jana Pawła II, Honorowego Obywatela Miasta Rypin. W związku z tym wyjątkowym wydarzeniem dla mieszkańców miasta przygotowana została wystawa poświęcona życiu papieża Polaka, którą można oglądać na placu przy ul. Nowy Rynek.

Wystawa „Karol Wojtyła. Narodziny” przygotowana przez Centrum Myśli Jana Pawła II składa się z 10 plasz i zabiera w podróż po przełomowych momentach życia papieża Jana Pawła II, a jej celem jest przy-

pomnienie postaci, która wpłynęła na bieg historii, pokazanie korzeni Jana Pawła II oraz bogactwa jego życia, osobowości i myślenia. Poprzez wystawę widz uczestniczy w narodzinach małego Lolka; poznaje dorosłego

Karola z czasu studiów, okupacji i pracy fizycznej w zakładach Solvay; z bliska obserwuje powołanie kapłańskie, biskupstwo i obchody Milenium Chrztu Polski; wybiera się z biskupem Wojtyłą na wyprawy kajakowe z młodzieżą. Śledząc kolejne segmenty wystawy, widz wita nowego papieża na balkonie Bazyliki św. Piotra, przygląda się jego działalności w czasie pontyfikatu, w końcu towarzyszy mu w chorobie i ostatnich chwilach życia.

W rocznicowe obchody zaangażowała się również Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Pawła II, która jest szczególnym miejscem pamięci o papieżu Polaku. Od 15 maja br. w oknach szkoły

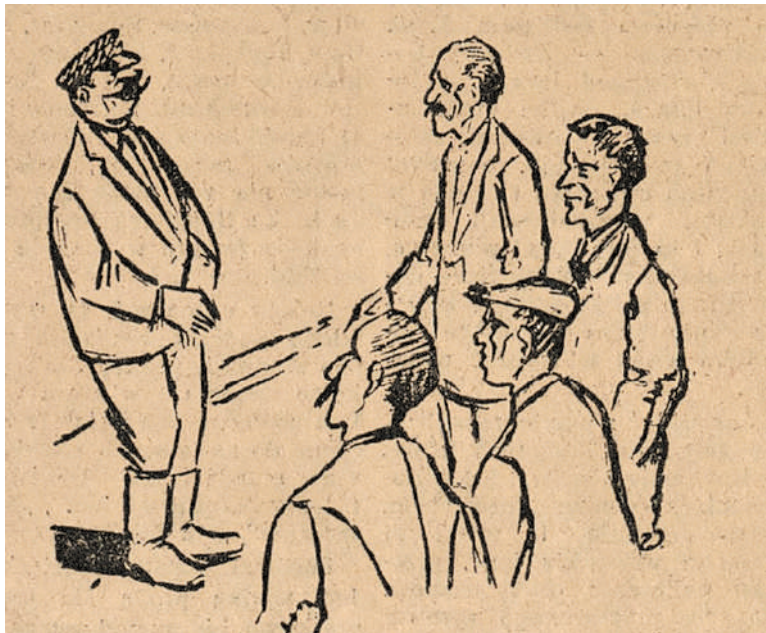
można oglądać prace uczniów poświęcone papieżowi Polakowi. Ponadto w dzień urodzin papieża przed popiersiem Świętego Jana Pawła II przy Szkole Podstawowej nr 3 mieszkańcy mogli składać kwiaty i zapalić znicze.

Hołd papieżowi oddali również burmistrz Rypina Paweł Grzybowski oraz wiceprzewodnicząca rady miasta Barbara Górecska.

(red),
fot. UM Rypin

Sprawa dla reportażystki

XX WIEK ▶ Ciekawa opowieść w formie reportażu Wilhelminy Skulskiej dotycząca naszych stron rozegrała się na przełomie lat 40 i 50-tych XX wieku

Opowieść miała rozgrywać się w jednej z podliponowskich wsi. Nazwiska bohaterów zmieniono, dlatego dziś trudno rozstrzygać o kogo chodzi. W każdym razie reportaż miał służyć jako przykład ukazania w złym świetle ziemian. Takim ziemianinem miał być niejaki Tłuścik. Nawet nazwisko autorka dobrał tak, by budziło nieprzychylnie skojarzenia. Według autorki reportażu Tłuścik miał podzielić majątek między członków swojej rodziny. Konflikt między ziemiani-

nem, a chłopami miał wybuchnąć o drogę, która przechodziła przez majątek, ale korzystali z niej mieszkańcy wsi. W 1949 roku Tłuścik złożył do Sądu Grodzkiego w Lipnie pozew przeciwko trzem wsiom o korzystanie bezprawnie z jego drogi. Zapłacił za adwokata i sprawę wygrał. Najbardziej pokrzywdzone miały być dzieci korzystające z drogi, idąc do szkoły. Kobiety wiejskie miały wybrać się do Lipna do adwokata Golczewskiego. Zabrały ze sobą dzieci, by wzmocnić siłę

przekazu. Wilhelmina Skulska notuje, że mecenas doradził: „samolot kupić, będzie prędszy do tej szkoły”. Chłopi poskarżyli się władzom partii w Lipnie i wygrali. Wydział Powiatowy stwierdził, że sąd nie miał prawa decydować o drodze.

Co działo się dalej? – „Tłuścikowie drogę żerdzią, zaorali ziemię, walali kopce. U wylotu willi fundament. Podstawę pod figurę Najświętszej Marii Panny. Figurę obstałować u kamieniarza w Lipnie. Kosztowała ładny grosz – 26 tys. złotych. Tłuścik z natury nigdy nie był szczodry. Za wygodzenie konia do przewiezienia snopków czy za pożyczkę ćwierci żyta na przednówku – dobrze sobie kazał płacić” – czytamy w reportażu.

Chłopi szukali więc ponownie poparcia w partii. Jak wiadać, reportaż miał wyjątkowo propagandową formę. Mamy do czynienia nie tylko z uderzeniem w ziemian, ale także w kościół. Delegacja wyruszyła z Lipna autobusem do Warszawy. W jej skład wchodził dwaj rolnicy: Przepiórka i Czaja. Ich jedynym ratunkiem była wizyta u wysoko postawionego, a pochodzącego z lipnowskie-

go, majora Jarosza. Pracował on w szkole wojskowej. To on skierował delegatów wprost do siedziby Komitetu Centralnego, do wydziału samorządowego.

Artykuł uderzał także w sądy i sędziów. Podobnie jak obecnie władza chciała pokazać się jako jedyna sprawiedliwa obrończyni ludu (suwerena). Delegaci z Warszawy wrócili w lipnowskie razem z komunistą – towarzyszem Grudzińskim. Miał on zadbać o sprawiedliwość. Spotkał się z lokalnym sędzią – Turowskim. Był to sędziwy, przedwojenny sędzia. Oto fragment rozmowy partyjniaka z sędzią: – „Sąd jest wyższy protekcyjne pisma – deklamuje sędzia. – Nie widzicie za ustawą, za literą prawa – człowieka – unosi się tow. Grudziński.”

W końcu towarzysz z Warszawy ruszył do samego Tłuścika. Oto jak go opisano: – „Tłuścik czeka przy wejściu. Wygląd jego kontrastuje jaszkrawo z nazwiskiem. Chudy, szczapowaty. Małe, szczurze oczka biegną niespokojnie od jednego do drugiego chłopca z asysty. Tłuścikowa, gruba, rozlaża, postępuje krok w krok za „swoim”, potakując jego mą-

drości. Syn Tłuścika, bezczelny wyrostek, rozpoczyna z miejscą atak.”

Atmosfera była ciężka, ale udało się ją rozstrzygnąć, oczywiście... z pomocą partii: – „Teraz odwalic drogę. Żerdzie ustąpiły pod naporem tłumu. Delegacja z Warszawy wsiadła do samochodów. Wozy ledwo mogły wyjechać z pomiędzy napierającego z obu boków tłumu. Co jedni zdejmowali czapki, jeszcze raz zaglądali do środka. Wozy ruszyły. Wśród nocnej ciszy okrzyk: „Niech żyje Ministerstwo!” – odbijał się dwukrotnym echem.”

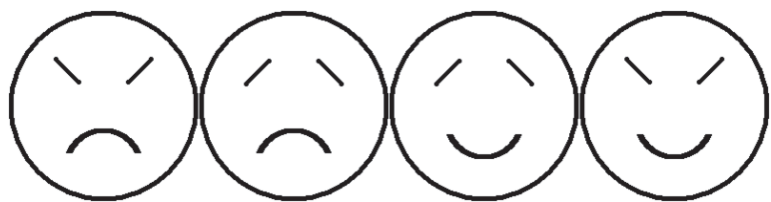
Wilhelmina Skulska była dziennikarką w stylu Elżbiety Jaworowicz. Różnica polegała na tym, że służyła złej sprawie. Bywało jednak, że po jej reportażach władze partyjne natychmiast reagowały. Po artykule o nadużyciach w fabryce następnego dnia zwalniano dyrektora. W Trybunie Ludu pracowała do 1956 roku. Po proteście przeciwko likwidacji tygodnika „Po prostu”, który był nieco krytyczny wobec władzy, odeszła i została redaktorką kolejnych pism.

(pw)

XIX wiek

Różne temperamenty

W 1858 roku jeden z redaktorów wychodzącego w Chełmnie polskiego czasopisma „Nadwiślanin” udał się w podróż do nadgranicznego Golubia. W czasie całej wizyty najbardziej zainteresowała go postać woźnicy urzędnika nadgranicznego. Dlaczego?

Redaktor przybył do Golubia w sprawach urzędowych, ale zwyczajem ówczesnych dziennikarzy było opisywanie swoich przygód. Tam miejscowy urzędnik graniczny wysłał do pomocy dziennikarzowi swojego woźnicę. Gdy przemierzali się drogą z Kowalewa, woźnica zaczął nucić stare polskie piosenki, w tym Mazurka Dąbrowskiego. Co najciekawsze, unikał jak tylko mógł dwóch pierwszych wersów pieśni „Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy”.

Na pytanie dlaczego tak robi, odpowiedział, że to z obawy przed Prusakami.

– „Toć pan już miarkuje, jak to niby jest!” – dodał woźnica do dziennikarza. Po dotarciu do jednego z dworców po rosyjskiej stronie granicy, czyli na południe od Drwęcy, dziennikarz doznał jeszcze większego olśnienia. Tu nikt nie krył się z polskością. Dzieci recytowały gościowi z Chełmna wiersze, np. „Do matki Polki”. Dziennikarz był w szoku, ponieważ w zaborze

pruskim ludzie byli bardziej powściągliwi. – „Dostrzegli starsi, co mnie zadziwia i nuż się śmiać z lęklivego Niemca – jak mnie nazwano. Inne czasy u nas, mój Prusaczku, a da Bóg zdrowie to za roczek jaki inne chorągiewki będą u nas powiewały.”

Dziennikarz usiłował przetłumaczyć, że Rosja jest zbyt silna, że dysproporcje sił są gigantyczne. Został jednak wyśmiany. W artykule padły słowa o „niemieckiej mądrości”. Tak różne były podejścia Polaków z zaborów pruskiego i rosyjskiego na temat niepodległości. Czas pokazał, że gorące serca patriotów na nic się zdały w starciu z Rosjanami w powstaniu styczniowym.

(pw)

XX wiek

Granice wbrew logice?

Gdy na nowo urządzano Polskę po 123 latach zaborów powstały problemy. Wyznaczono województwa, które były zupełnie nielogiczne z punktu widzenia gospodarki i geografii, ale były jedynymi możliwymi z uwagi na byłe granice rozbiorowe. Przykładem niedoskonałości mogło być Lipno i Rypin.

W 1921 roku toczyła się dyskusja na temat podziału Polski na województwa. Państwo było zjednoczone, miało już swoje w miarę pewne granice. Dostrzegano jednak, że granice zaborów są nadal widoczne.

– „W ten sposób bowiem konserwuje się kordony dla ludności i wytwarza niezmiernie komplikacje dla załatwienia spraw” – argumentowano w Przeglądzie Porannym w 1921 roku. – „Tak samo Rypin i Lipno daleko bliższe są Torunia niż Warszawy, a od niej są za-

leżne.”

Województwo Pomorskie było bardzo krytykowane. Było teoretycznie związane z morzem, ale jego stolicą był Toruń, leżący 170 km od morza. Naturalna stolica województwa – Gdańsk był wówczas wolnym miastem. Już w 1921 roku postulowano by Lipno, Rypin, Sierpc, ale także Bydgoszcz przyłączyć do Pomorza. W tamtym czasie nie było o tym mowy. Lipnowski dołączył do Pomorza dopiero w 1938 roku.

(pw)

63. Toruński Pułk Piechoty

XX WIEK ▶ Rozpoczynamy cykl publikacji dotyczący historii pułków piechoty, w których służyli w okresie międzywojennym mieszkańcy naszego regionu. Jednym z takich oddziałów był 63. Toruński Pułk Piechoty, którego garnizon mieścił się w Toruniu

Hieronim Pawłowski z Golubia-Dobrzynia służył w 63. Toruńskim Pułku Piechoty

Historia 63. Toruńskiego Pułku Piechoty sięga okresu walk o niepodległość i granice Polski. W 1919 roku ochotnicy z Pomorza, często z szeregów Organizacji Wojskowej Pomorza, przechodzili granicę niemiecką, by wstępować w szeregi oddziałów polskich na terenie wolnej już od Niemców Wielkopolski. W Inowrocławiu, dokąd przybyło najwięcej ochotników (63) sformowała się kompania, która sprawiła sobie chorągiew z napisem: Pierwsza Kompania Zachodnio -Pruska i przyłączyła się do 5. pułku Strzelców Wielkopolskich jako 4. kompania zapasowa.

30 maja 1919 roku głównodowodzący Sił Zbrojnych w byłym zaborze pruskim generał piechoty Józef Dowbor-Muśnicki rozkazał „niezwłocznie przystąpić do formowania w Inowrocławiu Toruńskiego Pułku Strzelców. Do mianowania rozkazem dowódcy Toruńskiego Pułku, żołnierzy, wysyłanych na stworzenie tego ostatniego, przyjmie pod swoją pieczę Dowództwo 5. pułku strzelców wielkopolskich. Urząd Wojskowy wyznaczy dla tworzącego się w Inowrocławiu toruńskiego pułku strzelców oficera rachunkowego”.

W czerwcu dowództwo nad oddziałem objął kapitan Władysław Koczorowski z 1. pułku strzelców wielkopolskich,

który podporządkował oddział pod względem operacyjnym dowódcy 2. Dywizji Strzelców Wielkopolskich.

30 lipca 1919 roku generał Dowbor-Muśnicki rozkazał przystąpić natychmiast do formowania 4. dywizji strzelców z roczników poborowych i ochotników z Prus Królewskich. Kadra dywizji byli żołnierze toruńskiego pułku strzelców. Tydzień później pułk otrzymał nowy sztandar.

W sierpniu tegoż roku pułk składał się z plutonu telefonicznego i taborów oraz trzech batalionów, z których każdy posiadał cztery kompanie strzelców i kompanię ciężkich karabinów maszynowych. Z powodu braku kwater rozlokowano każdy batalion oddzielnie w różnych miastach – w Inowrocławiu, Poznaniu i Gnieźnie. Przy batalionie w Gnieźnie utworzono szkołę podoficerską, pluton techniczny i orkiestrę.

15 stycznia 1920 r wszystkie bataliony spotkały się w Inowrocławiu i szosą Inowrocław-Toruń, marszem ubezpieczonym, pułk ruszył do Torunia staczając zwycięski bój pod Gniewkowem. Już 18 stycznia, przy dźwiękach własnej orkiestry, pułk wkroczył do miasta i zajął kwatery w koszarach. Niedługo kwaterował w Toruniu – 21 stycznia bataliony

Pamiątkowa odznaka pułkowa

pułku ruszyły do Wejherowa, Sierakowic i Lipusza obsadzając całą zachodnią granicę Pomorza. Przybywszy na Kaszuby, zarządzeniem Ministra Spraw Wojskowych, pułk zmienił nazwę na 63. pułk piechoty.

Udział pułku w wojnie 1920 roku

Na granicy Kaszub, pułk podporządkowany operacyjnie 2. Dywizji Piechoty, chronił granicę Polski przed ewentualnym wtargnięciem Niemców. Od 19 kwietnia 1920 roku trwa-

ło przebazowanie batalionów do Warszawy, by następnie, 30 kwietnia wyruszyć do Łunińca. Żołnierze pułku walczyli między innymi nad Berezyną, Tremłą, oraz w okolicy Brzeźcia nad Bugiem. Pułk brał udział także w kontrofensywie Piłsudskiego z nad rzeki Wiperz. Walczył pod Drohiczynem i Baranowiczami. W listopadzie 1920 roku powrócił do Torunia.

W okresie międzywojennym 63. pułk piechoty stacjonował na terenie Okręgu Korpusu Nr VIII w Toruniu, wchodząc w skład 4. Dywizji Piechoty. W każdym roku pułk otrzymywał około 610 rekrutów. Stan osobowy pułku wynosił 56 oficerów oraz 1500 podoficerów i szeregowców. Pułk szkolił rekrutów dla potrzeb batalionu Korpusu Ochrony Pogranicza.

Wrzesień 1939 roku

Pod koniec sierpnia 1939 roku, po mobilizacji, pułk przemaszerował z Torunia przez Krupkę, Kowalewo Pomorskie, Pływaczewo do Nielubia pod Wąbrzeźnem. Następnie żołnierze przemaszerowali w okolice Konojad, Najmowa, Góral w okolicy Jabłonowo Pomorskiego.

Pierwszych dniach września pułk został przesunięty w okolice Mełna i wziął udział w bitwie nad Osą. Żołnierze zdobyli między innymi Grutę 2 września. Niestety mimo sukcesów żołnierzy musieli

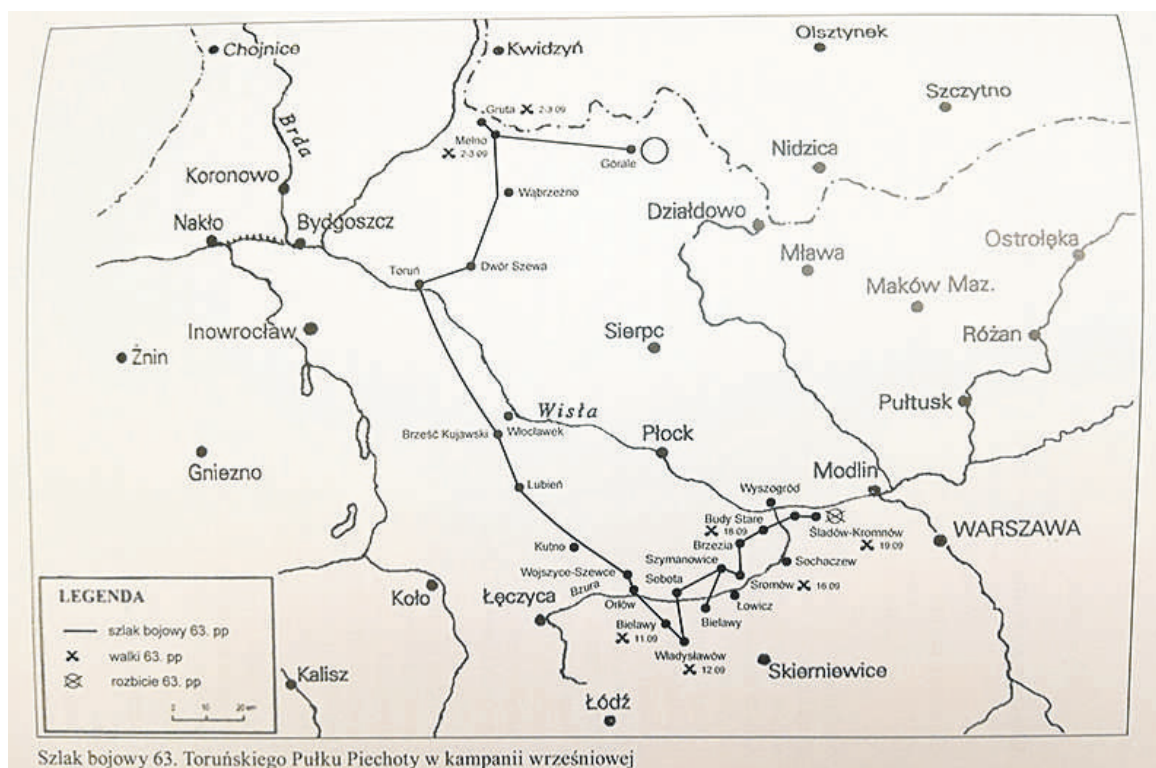
opuścić z trudem zajęty teren następnego dnia. Żołnierze Wycofali się do Radzyna Chełmińskiego. W kolejnych dniach pułk wycofywał się przez Wąbrzeźno, Kowalewo Pomorskie, Elgiszewo, Młyniec, Lubicz w kierunku Torunia. W kolejnych dniach żołnierze maszerowali i dotarli do Łowicza, gdzie wzięli udział w bitwie nad Bzurą. Żołnierze zakończyli swój szlak bojowy w Puszczy Kampinoskiej.

Nasi w 63. Toruńskim Pułku Piechoty

Udało nam się ustalić, że jeden z mieszkańców Golubia-Dobrzynia – Hieronim Pawłowski służył w 63. Toruńskim Pułku Piechoty. Jego brat – Stanisław poległ w 1939 roku w bitwie w Borach Tucholskich. Natomiast drugi brat – Walenty Pawłowski, po odbyciu zasadniczej służby wojskowej odbywał zaś ćwiczenia w 67. Pułku Piechoty, którego garnizon znajdował się w Brodnicy oraz Toruniu.

Zachęcamy Państwo do dzielenia się rodzinnymi historiami na łamach naszego tygodnika. Prosimy o kontakt drogą telefoniczną pod numerem 608154720. Chcielibyśmy pokazać historie innych mieszkańców naszego regionu, którzy służyli lub walczyli w szeregach pułków piechoty z Torunia, Brodnicy, Włocławka lub innych miejscowości. Zachęcamy do kontaktu.

Tekst i fot. (Szyw)

Szlak bojowy 63. Toruńskiego Pułku Piechoty w kampanii wrześniowej

Mapa ukazująca szlak bojowy 63 Toruńskiego Pułku Piechoty (63 Toruński Pułk Piechoty, Pruszków 2016)

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto
Autokasacja/demontaż

K. Bieganowski-skup aut gotówka, tel. 601 917 253

Stacja demontażu pojazdów, auto kasacja, Kikół, ul. Spółdzielcza 9, tel. 887 412 858

Stacja demontażu pojazdów. Samochodowe instalacje gazowe-montaż, serwis, Wola 27, tel. 500 102 555

mamAuto-złomowanie/auto-kasacja. Płacimy Najwięcej! Odbiór gratis, gotówka!, tel. 510 503 510

Części i akcesoria

Auto-Zarebski-części i akcesoria samochodowe, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 58

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Golub-Dobrzyń, ul. Kościuszki 31, tel. 56 683 35 15, 504 538 151

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 3B, tel. 56 684 40 72

Radmat-sklep motoryzacyjny, części i naprawa rowerów, tel. 726 235 076

U Adama Sklep motoryzacyjny Golub-Dobrzyń, ul. Świerkowa 8, tel. 566 833 784

Sklep motoryzacyjny, wymiana oleju MO-T-OIL, diag. komput., wymiana opon, klimatyzacja, naprawy bieżące, Golub-Dobrzyń, ul. Dziewanowskiego 22, tel. 602 199 314

Auto części AiR, Golub-Dobrzyń, ul. Tulipanowa 14, tel. 664 490 951

Auto części Ravis, ul. Skępska 31, Lipno, tel. 54 288 46 76

MKF Auto-części i akcesoria do samochodów, motocykli, skutrów i quadów 2T i 4T, Wąbrzeźno, ul. Wolności 48, tel. 731 600 310

mamAuto-sprawdzone części używane do wszystkich aut-Gwarancja 1 miesiąc!, tel. 510 503 510

Serwisy

Auto-Zarebski naprawy bieżące, geometria kół 3D, klimatyzacja, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 58

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych-Gabar Wroclki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo-Gabar Wroclki, tel. 601 707 951

D.Grabowski-Klimatyzacja i diagnostyka kół 3D, Sadykierz 17, tel. 668 547 369

K.Bieganowski-zakład wulkanizacyjny, Golub-Dobrzyń, ul. Strumykowa 1, tel. 601 917 253

D. Siemienik-klimatyzacja, wulkanizacja, serwis, tel. 56 683 30 17

Auto Check-klimatyzacja, elektryka sam., obsługa, naprawa, tel. 882 510 025

Auto naprawa J. Cebula-geometria, diagnostyka pojazdowa, Kowalewo Pomorskie, tel. 721 300 688.

Wichurex-klimatyzacja, serwisy opon, mechanika pojazd., Kowalewo Pomorskie, tel. 504 395 786, 501 499 948

Auto Gaz-montaż instalacji gazowych, mechanika pojazdowa, tel. 600 055 664

Tom-Gaz-montaż samochodowych instalacji gazowych, tel. 608 027 239

G.Nowakowski-auto naprawa, handel wulkanizacja, klimatyzacja, tel. 603 607 228

D.Kęsicki-usługi mech., klimatyzacja, wulkanizacja, diag. komp., tel. 665 832 917

A.Osowski-ogumienie-sprzedaż, wymiana, serwis, tel. 692 833 009

Trygum-kompleksowe usługi wulkanizacyjne, opony używane, Płachoty 14, tel. 782 659 253

JB Truck-diagnostyka i naprawa samochodów ciężarowych, serwis klimatyzacji, tel. 608 711 361

Auto-Nik-mechanika i diagnostyka samochodowa, Radomin 63 A, tel. 665 130 681

Mar-Mot-naprawa samoch., specjalizacja Renault, Peugeot, Citroen, tel. 666 866 751

AiR-auto naprawa, kompleksowe naprawy powypadkowe, tel. 664 490 951

Gawrońscy-legalizacja tachografów cyfrowych, Rypin, ul. Mleczarska 21, tel. 602 536 686

Auto Sumocki-opony hurt-detel, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. Lakier-nia proszkowa. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221

Blonkowski, Tuchowo, Mysłakówko 15, tel. 692 144 235

Mechanika pojazdowa i serwis opon, Krojczyn 22, tel. 603 904 781

Mar-Auto Marek Grąbczewski-mechanika pojazdowa, wulkanizacja, geometria 3D, serwis klimatyzacji, Auto Pomoc 24h, Skepe, Józefkowo 4, tel. 508 086 766

Nowy serwis tachografów, legalizacja, naprawa, pobieranie danych analogowe i cyfrowe, Brodnica, ul. Podgórna 45, tel. 535 303 234

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości-biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 11, tel. 531 795 462

Lokal użytkowy na sprzedaż – Golub-Dobrzyń, ul. Brodnicka 35B, pow. 48,05m., cena 111.219,00 zł+VAT. KOM – BUD tel. 56-498-36-31

Sprzedam razem lub oddzielnie dwie przylegające do siebie działki budowlane w Wąbrzeźnie (razem około 1 500 m2), tel. 506 141 913

Sprzedam gospodarstwo rolne o pow. 5,38ha wraz z domem i budynkami gospodarczymi, tel. 798 624 634

Mieszkanie na sprzedaż – Golub-Dobrzyń, ul. Brodnicka 35a, pow. 65,92m, z tarasem, cena: 199.999,00 zł. KOM – BUD tel. 56-498-36-31

Sprzedam działki budowlane o dowolnej powierzchni, Białkowo-Golub-Dobrzyń, tel. 661 054 087, 722 292 288

Wynajmę lokal ogrzewany pod biuro/działalność gospodarczą w centrum Wąbrzeźna – tanio, tel. 502 284 025

Rolnictwo
Maszyny

S. Motycki-akumulatory ZAP Piastów, FUCHS oleje rolnicze, folie kiszonkarskie, mały prz-zmowe, ruszta betonowe dla trzody i bydła, Dulska, tel. 501 291 755

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

Land-Handel sprzedaż maszyn rolniczych. Usługi: koparką/spychem. Wulkanizacja: rolnicze, tir, przemysłowy, Kikół, Wola 47a, tel. 506 053 816

Naprawa sprzętu rolniczego oraz sprzedaż części do ciągników i maszyn rolniczych, Wielgie, ul. Ogrodowa 17, tel. 606 193 135, 54 288 77 25

Sprzedaż sprzętu rolniczego: agregaty, pługi, kabiny, rozsiewacze, rozrzutniki, przyczepy, Wielgie, tel. 606 193 135

Ryszard Leszek stacja kontroli opryskiwaczy, części do ciągników MTZ, Pronar, C-360, C-330, C-385, Zetor, JUMZ, ogumienie, Wąbrzeźno, ul. Topolowa 16, tel. 502 461 368, 56 689 10 70, 56 689 10 75

Zwierzęta

Hodowla materiału zarybieniowego ryb karpio-watych, Wielka Łąka 61, tel. 606 638 810

Transport koni oraz bydła, wystawiam Faktury Vat, tel. 609 092 360

Sprzedaż kurek odchowanych kolorowych, do-sława gratis, tel. 503 508 148

Złapię niechciane rójki pszczoł . Za informację o takim roju dam 50 zł, tel. 603 648 473

Inne

Agromax-hurtownia nawozów, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Marcinkowscy gospodarstwo szkółkar-skie tel, Szychowo 18, tel. 698 587 647

Usługi
Auto handel/komis

Auto Handel-komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, Brodnica, ul. Lidzbarska 10B, tel. 603 858 933

Damar-autasprawdzaNiemiec,komis,trans-port,Brodnica,ul.Sikorskiego4,tel.660466986

Budowlano/remontowe

Drewniane konstrukcje dachowe, Radomice 119, tel. 604 493 762, 54 287 94 91

Piasek, żwir-piasek płukany, sucho siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz-Dowóz, tel. 608 219 596

Wodny kolektor słoneczny sprzedaż, montaż, serwis, tel. 668 773 499

Karkon Zaporowicz-producent kotłów UKZ EKO-sprzedaż części, Golub-Dobrzyń, ul. Sz. Rypirńska 50, kontakt pod nr. tel. 695 912 114, facebook.com/karkongd

Usługi hydrauliczno-ślusarskie, wodno-kan i CO. Wykonawstwo instalacji wodnych, kana-lizacyjnych i CO. Montaż kotłowni. Radomin 23b, tel. 512 295 280

Projektownia-meble na wymiar: m.in. kuchenne, biurowe, szafy przesuwne. Wyposażenia firm, aptek, przychodni lekarskich, inst. pożytku publicznego, tel. 662 116 657

Benstal-Ogród, Narzędzia, Stal, Rypin, Piśsud-skiego 76A, tel. 54 230 90 66, 519 618 010

El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506

FHU Rolkop materiały budowlano-prze-mysłowe, Lipno, ul. Jastrzębska 17A, tel. 605 085 007

FU Krystian Pawłowski-adaptacja podda-szy, tynki elewacyjne i dekoracyjne, mało-wanie, gładzie, płytki, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 794 663 537

Gru-Met-piaskowanie z dojazdem. Usługi ślu-sarsko-spawalnice, tel. 888 471 801

Hurtownia materiałów budowlanych F.H.U. Rad-Met Radosław Będlin, Moszczone 40, tel. 513 178 323, 727 688 027

M-4 okna, bramy garażowe, drzwi, ro-lety, parapety, Lipno, ul. 3-go Maja 16, tel. 54 288 35 82

Marex technika grzewcza i sanitarna, Lipno, ul. Skępska 36, tel. 604 612 749

Max-Bruk-układamy kostkę brukową i grani-tową. Wykonujemy chodniki, parkingi, drogi, podjazdy, tarasy, ogrodzenia itp., Tuchowo, tel. 790 547 678

Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, produkcja kotłów CO, usługi hydrauliczne, ko-parką i koparko-ładowarką, tel. 667 552 919, 607 479 291

Ocieplanie pianką PUR, tynki i posadzki maszynowe, tel. 501 202 840

P.P.H.U Kalinowski-bramy, ogrodzenia, ba-lustrady, usługi spawalnice, Tuchowo, tel. 512 442 245

P.P.H.U Rom-Dom-wieżby dachowe, pokrycia dachowe, obróbki blacharskie, budowa domów w systemie szkieletowym. Roman Ruskowski. tel. 601-811-909

P.P.H.U. Michał Ostrowski-usługi koparka-mi, transport materiałów sypkich, Jasień 53a, tel. 505 840 026, 502 212 981

Panorama-sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, Rypin, ul. Kościuszki 54, tel. 509 728 154, 729 353 930

Schody drewniane, układanie podłóg/parkie-tów, cyklinowanie, balustrady, tarasy, meble ogrodowe, Tuchowo, tel. 602 636 101

Tynki cenentowo-wapienne. Długolet-nie doświadczenie, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 607 349 375

Usługi elektryczne, energetyczne, podno-snik koszowy 18m, pomiary i inne usługi, Ziółkowski Ireneusz, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 606 313 594

Usługi koparko ładowarką/wywrotką, melio-racje, odwodnienia, pomiary spadków, eko szamba, Wola 9a, tel. 698 481 967

Zakład stolarski Szczepan Zaborowski oferuje: więzby dachowe, schody, meble ogrodowe, parkiety, Wielgie, tel. 606 320 635

Ogrodzenia kompleksowo, tel. 668 282 610, 669 109 508

Domy weselne/sale

Zajazd Złota Podkowa-sala weselna, imprezy okolicznościowe, Wroclki, tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn-sala weselna, imprezy oko-licznościowe, tel. 667 652 205

Sala bankietowa Róża, wesela, przyjęcia, stypy, imprezy okolicz., Golub-Dobrzyń, ul. Toruńska 7, tel. 532 524 082, 532 524 099

Sala bankietowa U Danieli-wesela, imprezy okolicznościowe, Zbójno 152, tel. 698 142 767

Restauracja Marsylia-wesela, imprezy oko-licznościowe, Lipno, ul. Wysznińskiego 48, tel. 607 981 703

Dom weselny Wenecja imprezy okoliczno-ściowe Płonne. Dostępne są dwie duże nowo-czesne sale. Zapisy pod nr. Tel. 608 337 176, 504 638 242

Doradztwo/inwestycje

GEODETA & KSIĘGOWA
www.wroblewscy.pro
tel. 601 883 514 kom. 601 883 275

Viz-Arch biuro architektoniczne Dorota Czarno-łucka-Krzemińska, projektowanie, nadzorowa-nie, doradztwo inwestycyjne, tel. 881 205 398, 886 115 708

Biuro Rachunkowe Dorota Garkowska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej (Pawilon Nr 5), tel. 608 514 548

Biuro Rachunkowe Sigma Barbara Jasieniecka, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 3, tel. 666 083 486

Biuro Rachunkowe Buchalter Beata Kudźba, Golub-Dobrzyń, ul. Mickiewicza 1/17, tel. 668 237 890

Prowadzenie dokumentacji: KPIR, ryczałt, pełna księgowość, Zus, kadry, płace, obsługa BHP, Tuchowo, ul. Sierpecka 19, tel. 509 473 710

Edukacja

Akademia Językowa CGD-uczymy dzie-ci, młodzież i dorosłych, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 9, tel. 604 791 169

OSK Paradziński, Golub-Dobrzyń, ul. Mostowa 1A, tel. 693 032 565

OSK Ekspert Justyna Kuchcińska-kursy Kat. A, A1, A2, AM, B, Wielgie, ul. Ogrodowa 27, tel. 507-764-236 , www.ekspert-szkola.pl

OSK Omega Ozimek Jacek-kursy prawa jaz-dy kat. A, B, B+E, C, C+E, Lipno, Osiedle W. Reymonta 6/61, tel. 889-307-337

OSK UT. Jabłoński Maciej-prawo jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Tuchowo, tel. 502 452 902

Finanse/bankowość

Lombard pożyczki pod zastaw złota - aut - nie-ruchomości, Kowalewo Pom., ul. Toruńska 4, tel. 781 491 378

Dobry punkt finansowy, opłaty za wszy-skie rachunki tylko 1,99, Golub-Dobrzyń, Plac Tysiąclecia 13 B, tel. 531 022 379

Alior Bank Partner - pożyczki, kredyty konsoli-dacyjne, konta osobiste, ul. Kościuszki 2, Lipno, tel. 54 287 19 99

Kantor Euro-Max możliwość negocjowania kursu walut, nakożystniejsze ceny, tel. 54 288 30 11

Lombard Grosik skup złota, najniższa cena, najlepsze warunki, najniższe koszty, tel. 54 288 30 11

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska i M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pułkowo 42, tel. 608 156 833, 509 954 828

Gabinet weterynaryjny lek. wet. A. Sarek-Ka-czowska, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 19/15, dyżur całodobowy, tel. 517 532 637

Hotele/motele/zajazdy

Zajazd Złota Podkowa-hotel, restauracja, Wroclki, tel. 601 913 928

Motel Przy Stacji, Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Półwysp Wądzyn-hotel, restauracja, tel. 667 652 205

Komputery/IT

Komputery, sprzedaż, serwis, kasy fiskal-ne, terminale płatnicze, programy Insert, tel. 600 483 434

PS Instal-komputery, serwis, sprzedaż, napra-wa, instalacje RTV/SAT, Kowalewo Pomorskie, tel. 56 690 43 99

JK Centrum Serwisowe, telefony, kompu-tery, nawigacje, konsole, Golub-Dobrzyń, ul. Piłsudskiego 5, tel. 796 088 904

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, na-wigacje, konsole, Kowalewo Pom., pl. 700-lecia 2, tel. 537 811 711

Kompix-sprzedaż, kupno, serwis kompute-rów PC oraz laptopów. Sprzedaż używanych komputerów, Tuchowo, tel. 788 745 302

Moda i uroda

Ada-Plus markowa biżuteria srebrna, stoisko patronackie (pralnia TESCO), kolekcje na każdą okazję.

Gabinet kosmetyczny W. Staniszevska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej 7C, tel. 665 848 149

Salon kosmetyczny Daria, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508 741 237

Myjnie

Myjnia bezdotykowa 24h, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40A (naprzeciw TESCO), tel. 502 683 025

Myjnia samochodowa. Stacja Orlen Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Myjnia samoobsługowa bezdotykowa, Kowalewo Pomorskie, ul. Brodnicka 21

Pomoc drogowa

JAC Wypożyczalnia lawet i przyczep towarowych oraz podłodziowych, Golub-Dobrzyń, Podzamek Golubski 51, tel. 606 679 336, 606 478 379

Autoholowanie 24h, wulkanizacja, opony nowe i używane, akumulatory, felgi stalowe i alumi-niowe, Wielgie, ul. Lipnowska 36, tel. 728 989 861

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

Pomoc drogowa 24h Lipno. Autoholowanie Si-korski. Przewóz maszyn i innych pojazdów-kraj i zagranica, tel. 733-573-007

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Pomoc drogowa-autoholowanie-Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

Składy opału

Skład opału, ul. Tischnera 2, Wąbrzeźno, tel. 530 801 601

F.H. Dar-Pol-skład węgla Napole 80B, tel. 606 148 049

Dampol skład opału, Małki, tel. 508 173 746

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

F.H.U. M. Onak skład opału, Kowalewo Pom., ul. Dworcowa 2, tel. 530 170 270

Skład opału S.C. Barbara Budzińska, Jerzy Budziński, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 31A (naprzeciw Olkopu), tel. 56 683 48 46

Skład węgla, Golub-Dobrzyń, Szosa Rypińska (naprzeciw szpitala), tel. 881 005 188

Magazyn opałowy Marchewka, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 44, tel. 56 683 37 99

Inter-Pal ekogroszek, pellet, brykiet, tel. 531 132 203

Agromax-autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Węglopol, skład węgla, Kamionka 17, tel. 609 092 360

Skład Opału Budowlana 1 Wąbrzeźno, tel. 534 219 900

Sport/rekreacja

Daria-siłownia tylko dla kobiet, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508-741-237

Hurtownia rowerów w Zieleniu-sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 025

Salon firmowy Romet-skutery, motocykle, rowery, Rypin, ul. Piłsudskiego 47, tel. 600 261 092

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, tel. 660 522 872

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Farna 4, tel. 784 085 614

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961

Stacje kontroli pojazdów

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Auto-Zarębski, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 57

J. Stuczyński, Kowalewo Pom., ul. Brodnicka 23, tel. 603 606 489

Okręgowa stacja kontroli pojazdów, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 23 (naprzeciw targowiska), tel. 887 508 100, 666 879 762

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawroniścy, Rypin, ul. Mleczarska 21, tel. 54 444 71 15

Stacje paliw

Stacja paliw Lotos-Gabar Wrocki, tel. 56 683 69 66

Stacja Paliw Orlen-Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Transport

Transport, usługi ładowarką-Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Ubezpieczenia

M. Kiełkowska, ubezpieczenia OC, AC, majątkowe, Zbójno, tel. 506 032 523

Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz, Golub-Dobrzyń, ul. Pl. 1000 lecia 11, tel. 512 289 878

Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 4, tel. 517 710 660

Komunikacyjne, rolne, życiowe, mieszkaniowe, Wielgie, ul. Włocławska 10, tel. 604 906 775

Najtańsze OC, sprawdzone AC, uprawy, domy, na życie, Cezary Wioletta Kowalscy, Dobrzyń nad Wisłą, ul. Franciszkańska 19, tel. 502 172 308

OC/AC, mieszkania, rolne, firmy, na życie, pożyczki, J. Stawarz, Tuchowo, ul. Sierpecka 4, tel. 664 059 393

Ubezpieczenia OC/AC, rolne, majątkowe, życiowe, kredyty, inwestycje. Piotr Kycia, Lipno, ul. Mickiewicza 10, tel. 606 340 278

Inne

Dorabianie kluczy, ostrzenie noży, nożyczek, maszyn, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40a, tel. 502 683 025

FHU Olek Sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Blum-Mar usługi leśne, wycinka drzew, pielęgnacja lasów, nowe nasadzenia, tel. 605 739 200

Różne

Sprzedam segment wypoczynkowy, kabinę, łódzkę, tel. 532 834 892

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń ul. Rynek 22
tel. 662 061 331
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20
(Nakład WPR 5000 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

REKLAMA

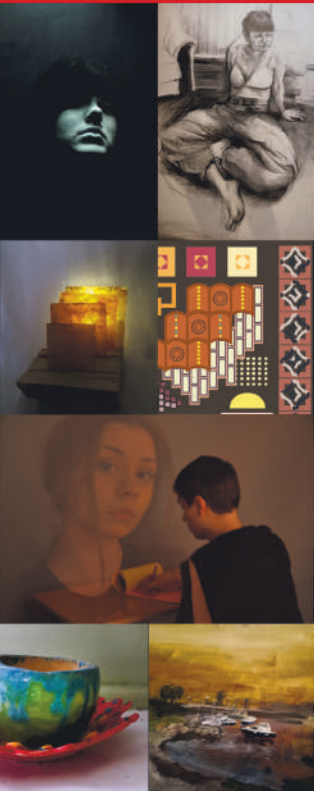

LICEUM SZTUK

PLASTYCZNYCH

GOLUB - DOBRZYŃ

ul. Żeromskiego 11, 87-400 Golub-Dobrzyń

ZAPRASZA
ABSOLWENTÓW

SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

SPECJALNOŚĆ:

PROJEKTOWANIE
GRAFICZNE

CERAMIKA
ARTYSTYCZNA

MATURA + TYTUŁ ZAWODOWY: PLASTYK

[instagram.com/plastyk_golubdobrzyń/](https://www.instagram.com/plastyk_golubdobrzyń/)

[facebook.com/osspgolubdobrzyń/](https://www.facebook.com/osspgolubdobrzyń/)

DOŁĄCZ DO NAS!

TABLET

dla każdego ucznia!

Więcej informacji w zakładce **REKRUTACJA** na plastyk.zsmgd.pl

Zadzwoń **+48 56 683 20 26** lub **698 558 190**

rekrutacja.lsp@golub-dobrzyń.pl, zsm@golub-dobrzyń.pl

REKLAMA

dombud rp
przyjedź i sprawdź nas!

DOŁĄCZ DO NAS!
[facebook.com/dombudrp](https://www.facebook.com/dombudrp)

Ul. Szosa Rypińska 26
87-400 Golub-Dobrzyń (obok Urzędu Pracy)
Tel. 56 682 18 11 lub 507 145 829

Budki dla ptaków już zamontowane

RYPIN ▶ Burmistrz Paweł Grzybowski odebrał z rąk prezesa Rypińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Lecha Szalkowskiego pierwsze budki lęgowe dla jerzyków

Jak już wcześniej informowaliśmy, budowa i montaż budki dla jerzyków to wspólna akcja Urzędu Miasta Rypin i Rypińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, z ramienia którego koordynuje ją pracownik RTBS Adrian Łupiński. Przy wsparciu Komendy Powiatowej PSP budki zostały już zamontowane na gmachu Urzędu Miasta Rypin oraz na fasadzie budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Łącznej 7A.

– Budki dla jerzyków to kolejna ekologiczna inicjatywa

w naszym mieście, która ma na celu zachęcić w przyszłości pozostałe wspólnoty mieszkaniowe do montażu przekazanych bezpłatnie domków dla ptaków. Wspólnoty, które będą chciały w kolejnym sezonie zamontować na swoich budynkach budki dla jerzyków, proszone są o kontakt z Wydziałem Nieruchomości i Środowiska Urzędu Miasta Rypin, pod numerem telefonu 54 280 96 28 lub Wydziałem Promocji i Komunikacji Społecznej pod numerem telefonu 54 280 96 26 – podaje rypiński magistrat.

Jerzyki to ptaki, które podlegają ścisłej ochronie. Na terenach miejskich zwykle gniazdują na poddaszach, w głębokich szczelinach ścian budynków, w otworach wentylacyjnych, a nawet pod dachówkami budynków. Jerzyki to pożyteczne ptaki, które żywią się owadami chwytanymi w locie, w tym szczególnie uciążliwymi dla nas komarami i meszkami. Jeden jerzyk potrafi ich zjeść kilkanaście tysięcy w ciągu jednego dnia, dlatego sąsiedztwo tych ptaków jest niezwykle cenne.

(red), fot. UM Rypin

Gmina Rypin

Eko sztuka na e-lekcjach

Młodzież szkolna ze Stępowa pokazuje, że jest wyjątkowo zdolna. W czasie zdalnego nauczania podopieczni placówki nie tylko przyswajają wiedzę, ale i działają nadprogramowo.

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępie wykazują się kreatywnością i pomysłowością pod-

czas nauki zdalnej. Poza zajęciami przedmiotowymi znajdują czas na tworzenie prac plastycznych, m. in. z wykorzystaniem niety-

powych materiałów. Efekty widać na zdjęciach.

(red), fot. UG Rypin

Wniosek o emeryturę lub rentę po pandemii

REGION ▶ Osoby, które w okresie epidemii z różnych przyczyn, nie mogą lub nie chcą składać wniosków o emeryturę, rentę lub ich przeliczenie, mogą zrobić to później. Nie tracą przy tym wypłaty za wcześniejsze miesiące, jeśli do wniosku dołączą stosowne oświadczenie

– Co do zasady ZUS przyznaje prawo do emerytury lub renty od miesiąca, w którym zainteresowany spełnił warunki do przyznania świadczenia nie wcześniej niż od początku miesiąca, w którym złoży wniosek. Przepisy, które weszły w życie 18 kwietnia br. umożliwiając złożenie wniosku w późniejszym terminie, nie później jednak niż w ciągu 30 dni po ustaniu obowiązywania stanu zagrożenia związanego z COVID-19. Co ważne osoby, które złożą dokumenty w ciągu 30 dni po ustaniu epidemii i dołączą

do wniosku stosowne oświadczenie nie tracą wypłaty za wcześniejsze miesiące – informuje Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

– ZUS może ustalić prawo do świadczenia, przeliczyć je lub podjąć wypłatę od dnia, w którym spełnione zostały wymagane do niego warunki. Jednak nie może to nastąpić wcześniej niż od 1 marca 2020 r. Oznacza to, że jeśli zainteresowany złoży wniosek o emeryturę kilka dni po odwołaniu pan-

demii, ale warunki do emerytury spełnił już w marcu, będzie miał prawo do świadczenia od marca, o ile, do wniosku dołączy stosowne oświadczenie, wyrażające wolę uzyskania świadczenia od marca. Należy przy tym pamiętać, że prawo do emerytury, to nie to samo, co prawo do jej wypłaty. Przy wypłacie emerytury, konieczne jest rozwiązanie stosunku pracy. Dopiero po rozwiązaniu stosunku pracy ZUS będzie mógł wypłacić świadczenie razem z wyrównaniem – mówi Krystyna Michałek.

W przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy konieczne jest spełnienie wszystkich warunków ustawowych, w tym ustalenie daty powstania niezdolności do pracy. Jeśli zainteresowany złoży wniosek o rentę w ciągu 30 dni od odwołania stanu epidemii, a w oświadczeniu wyrazi wolę

uzyskania świadczenia od marca, a zgodnie z orzeczeniem lekarza orzecznika, niezdolność do pracy powstała dopiero od 1 maja, to w takiej sytuacji renta będzie mogła być wypłacana od początku maja.

Ważne!

Regulacja, która pozwala na późniejsze złożenie wniosku o świadczenie nie ma zastosowania do świadczeń przyznawanych w drodze wyjątku, do których należy również rodzicielskie świadczenie uzupełniające z programu „Mama 4 plus”.

Świadczenie

przedemerytalne

– Wydłużony został także termin na zgłoszenie wniosku o świadczenie przedemerytalne. Zgodnie z przepisami wniosek o świadczenie należy złożyć w ciągu 30 dni od dnia wydania przez

powiatowy urząd pracy dokumentu, w którym poświadczył m. in. to, że przez 180 dni pobierany był zasiłek dla bezrobotnych. – Jednak w przypadku, gdy termin ten upływa w okresie, w którym obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii, taki wniosek można złożyć nie później niż w ciągu 30 dni po ustaniu pandemii – tłumaczy rzeczniczka.

Co z rozliczeniem z przychodu?

Osoba uprawniona do świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego może powiadomić ZUS o wysokości przychodów, za okres od 1 marca 2019 r. do 29 lutego 2020 r., z uwzględnieniem przychodów uzyskanych w kolejnych miesiącach tego roku, także w ciągu 30 dni od dnia, w którym ustanie stan epidemii w związku z COVID-19.

(red), fot. ZUS

Region

ZUS wypłacił ponad 58,5 mln zł postojowych

Na Kujawach i Pomorzu ZUS wypłacił postojowe na kwotę ponad 58,5 mln zł. Otrzymało je prawie 29,4 tys. przedsiębiorców i osób wykonujących umowy cywilnoprawne. Większość wypłaconych środków, bo aż 80 proc. trafiła do osób prowadzących działalność gospodarczą. ZUS wypłaca już postojowe dla osób, które wystąpiły o świadczenie kolejny raz.

Świadczenia postojowe są wypłacane od 15 kwietnia. Postojowe dostało dotychczas ponad 29,4 tys. osób w regionie. Bydgoski oddział ZUS wypłacił ponad 14,8 tys. świadczeń postojowych, na łączną kwotę przeszło 29,5 mln złotych. – Natomiast toruńska placówka ZUS zrealizowała 14,5 tys. wypłat, na kwotę niemal 29 mln złotych. W całym kraju przelewy trafiły na konta blisko 628 tys. osób na łączną kwotę ponad 1 mld 200 mln złotych – informuje Krystyna

Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Świadczenie postojowe można otrzymać nie więcej niż trzy razy. Wniosek o świadczenie postojowe może być złożony najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po miesiącu, w którym zostanie zniesiony ogłoszony stan epidemii. Osoby, które otrzymały pierwsze postojowe, mogą już składać wnioski o wypłatę kolejnego. Warunkiem jest oświadczenie przedsiębiorcy

lub osoby wykonującej umowę cywilnoprawną, że sytuacja materialna wykazana we wcześniejszym wniosku nie poprawiła się.

– Pracownicy ZUS dokładają wszelkich starań, by wypłaty realizowane były możliwie jak najszybciej. Niestety nadal jest duża liczba błędów, które wymagają postępowań wyjaśniających, co znacznie opóźnia realizację wypłat – dodaje rzeczniczka.

Wnioski do ZUS można składać elektronicznie lub papierowo. ZUS zachęca, do wyboru drogi elektronicznej (za pomocą Platformy Usług Elektronicznych). To zmniejsza ryzyko popełnienia błędów i tym samym przyspiesza realizację sprawy i wypłatę świadczenia. Informacje o tym, komu przysługują postojowe i jak złożyć prawidłowy wniosek, są na stronie internetowej www.zus.pl.

(red), fot. ZUS

Region

Wracają badania lekarzy-orzeczników

Od 11 maja Zakład Ubezpieczeń Społecznych wznowił bezpośrednie badania przez lekarzy orzeczników ZUS. Mieszkańcy naszego regionu mogą zatem spodziewać się indywidualnych zawiadomień o terminie oraz miejscu badania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przywraca bezpośrednie badania lekarskie przez lekarzy orzeczników ZUS. – Badania w poszczególnych jednostkach zakładu planowane są przy szczególnym uwzględnieniu aktualnego stanu i rozwoju sytuacji epidemiologicznej na terenie poszczególnych jednostek ZUS. Brana jest pod uwagę liczba zachorowań na koronawirusa w danym regionie. Na Kujawach i Pomorzu pierwsi ubezpieczeni zostali już zbadani 11 maja – informuje Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Przypomnijmy, że od 16 marca badania bezpośrednie zaplanowane przez lekarzy orzeczników i ko-

misje lekarskie były z powodu epidemii przesuwane na późniejszy okres. – We wszystkich tych sprawach, w których to było możliwe, nasi lekarze orzecznicy orzekali i orzekają zaocznie, na podstawie dokumentacji. Teraz stopniowo przywrócony zostanie normalny tryb pracy, który uwzględnia także badania bezpośrednie – dodaje rzeczniczka.

Na podstawie Tarczy Antykryzysowej orzeczenia lekarskie, które były wydane na określony czas i stanowiły podstawę do wypłaty rent i świadczeń rehabilitacyjnych, a ich ważność upłynęła lub upłyne w trakcie stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub w ciągu 30 dni po odwołaniu tego stanu, są z mocy prawa przedłużane na 3 miesiące. Warunkiem jest jednak, aby osoba złożyła wniosek o świadczenie na dalszy okres przed upływem terminu ważności tego orzeczenia.

(red), fot. ZUS

Podajesz BLIK – i przelew znikł!

REGION ▶ Pieniądze można stracić bardzo szybko. Pomysły internetowych oszustów na to jak je od nas wyłudzić, ciągle ewoluują. Coraz skuteczniej bronimy się przed oszustwami „na wnuczka” czy „na policjanta”. Teraz żniwo w sąsiednim powiecie lipnowskim zbierają oszustwa „na BLIKA”

Uwaga!

Oszuści przejmują konta Twoich znajomych na Facebooku. Bądź czujny, kiedy ktoś prosi Cię o podanie kodu BLIK!

1

Stosuj **dwuskładnikowe uwierzytelnianie** swoich kont społecznościowych.

2

Zweryfikuj **tożsamość znajomego** – najlepiej zadzwoń.

3

Sprawdź **podsumowanie transakcji** przed jej zatwierdzeniem w aplikacji.

4

Chroń swój **PIN** do aplikacji bankowej.

policja.pl

W tym roku do lipnowskiej komendy wpłynęło kilka zawiadomień o wyłudzeniach pieniędzy metodą „na blika”. Metoda polega na tym, że oszuści uzyskując nielegalny dostęp do popularnych komunikatorów elektronicznych, podszywają się pod naszych znajomych i proszą

o przekazanie pieniędzy. Żeby nie wzbudzać podejrzeń i nie prowokować weryfikacji przelewu, najczęściej są to drobne sumy uzasadniane pilną potrzebą czy doraźnymi powodami pożyczki. Dla takich sum rzadziej jesteśmy skłonni sprawdzić wiarygodność prośby i czasem bezrefleksyjnie

przesyłamy żądany do wypłaty kod BLIK.

Niestety takich transakcji najczęściej nie można zablokować, bo realizowane są bezpośrednio w bankomacie i pieniądze od razu „upłynniają się”. Dlatego niezależnie od wielkości kwoty, o którą proszą nas „zna-

jomi”, zawsze warto tę prośbę potwierdzić u źródła, np. dzwoniąc do znajomych.

W powiecie lipnowskim wszystkie oszustwa tego typu przeprowadzono za pomocą Facebooka.

– Do przejścia profilu dojść może m. in. przez otwarcie wia-

domości o promocji lub reklamie produktu. Kliknięcie w takie przekierowanie powoduje uruchomienie oprogramowania pozwalającego na przejście profilu. Od tej chwili w naszym imieniu działają już oszuści. Z przejętego konta do znajomych wysyłają wiadomości z pytaniem o możliwość przekazania pieniędzy BLIK-iem. Jeśli dostaną pozytywną odpowiedź, proszą o pożyczkę, wyłudżając w ten sposób pieniądze – mówi podkom. Małgorzata Małkińska z KPP Lipno.

Dlatego policja radzi: nie działajmy pochopnie – jeśli otrzymujemy prośbę o pożyczkę, zadzwońmy i sprawdźmy najpierw czy osoba, która do nas napisała lub której prośba dotyczy, rzeczywiście potrzebuje naszej pomocy. Telefonicznie w rozmowie z zainteresowanym potwierdźmy prośbę o przelew za pomocą BLIK-a lub o przekazanie kodu BLIK.

Pamiętajmy o tym, aby nigdy nie przekazywać pieniędzy obcym osobom, ani nie przysyłać ich na podane przez obce osoby numery kont.

Chrońmy dane do logowania na nasze konta bankowe przez zabezpieczanie swoich danych osobowych, haseł i numerów dostępowych. Zadbajmy także o ochronę portali i komunikatorów społecznościowych. Można to zrobić np. za pomocą dwuskładnikowego uwierzytelniania. Wówczas o wiele trudniej przejąć nasze konto, bo zalogowanie się wymaga potwierdzenia sms.

(ak), fot. KPP

Rypin

Skarbówka znowu otwarta

Od 8 maja Urząd Skarbowy w Rypinie ponownie otwiera drzwi dla interesantów. To spore ułatwienie dla petentów, szczególnie dla tych, którym formy zdalne mogą sprawiać problemy.

W wyjątkowych sytuacjach, gdy nie można załatwić sprawy przez e-usługi, od 8 maja możliwa będzie wizyta w Urzędzie Skarbowym w Rypinie przez dwa dni w tygodniu. Urząd będzie czynny w środy w godz. 9-15 i w piątki w godz. 9-13.

W tych dniach w urzędzie będą mogły przebywać jednocześnie tylko dwie osoby. Klienci przychodzący do urzędu zobowiązani są do zakrywania nosa oraz ust, a także dezynfekcji

rąk zaraz po wejściu do urzędu. Obowiązuje także 2-metrowa odległość między interesantami. W pozostałe dni tygodnia obsługa odbywać się będzie w Urzędzie Skarbowym poprzez e-Uslugi, e-PUAP i telefonicznie.

– Mimo to zachęcamy do korzystania z elektronicznych form rozliczeń i zdalnego kontaktu: On-line poprzez e-Deklaracje i Twój e-PIT; w urzędzie – poprzez wrzucenie deklaracji, pism, innych dokumentów

do wystawionych urn. W tym przypadku bez potwierdzenia wpływu do urzędu – zachęca Urząd Skarbowy w Rypinie.

Ponadto zostały uruchomione dodatkowe linie telefoniczne: PIT – nr telefonu 542809224, 542809248; VAT – nr telefonu 542809227, 542809248; CIT – nr telefonu 542809248, 542809228; spadki/darowizny – nr telefonu 542809227, 542809237; rejestracja podatników – nr telefonu 542809225, 542809226;

egzekucja administracyjna – nr telefonu 542809218, 542809229; rachunkowość podatkowa – nr telefonu 542809217, 542809215, 542809235; komórka wierzycielska – nr telefonu 542809233, 542809242.

Adres e-mail urzędu skarbowego: us.rypin@mf.gov.pl. Informacje podatkowe oraz usługa Twój e-PIT są dostępne na stronie www.podatki.gov.pl.

(ak),
fot. ilustracyjne

